

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR
AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

Vojkova 1b, 1001 Ljubljana p.p. 2608
tel.: +386(0)1 478 40 00 fax.: +386(0)1 478 40 52

Številka: 35407-98/2006- **15**
Datum: 13. 4. 2010

Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, izdaja na podlagi drugega odstavka 12. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 58/03, 45/04, 86/04-ZVOP-1, 138/04, 52/05, 82/05, 17/06, 76/06, 132/06, 41/07, 64/08-ZViS-F in 63/09) in na podlagi 1. odstavka 72. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-odl.US, 112/06-Odl.US 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08 in 108/09), na zahtevo stranke LIVAR, Proizvodnja in obdelava ulitkov, d.d., Ljubljanska cesta 43, 1295 Ivančna Gorica, ki jo zastopa predsednik uprave mag. Uroš Korže, v zadevi izdaje okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega, naslednje

OKOLJEVARSTVENO DOVOLJENJE

1 Obseg dovoljenja

Stranki - upravljavcu LIVAR, Proizvodnja in obdelava ulitkov, d.d., Ljubljanska cesta 43, 1295 Ivančna Gorica, (v nadaljevanju: upravljavec) se izda okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave za **taljenje in litje sive in nodularne litine** s proizvodno zmogljivostjo taljenja 300 ton na dan (v nadaljevanju: naprava). Naprava se nahaja na kraju Ulica heroja Starihe 17, 8340 Črnomelj na zemljiščih s parcelnimi številkami 1127/1, 1127/2, 1103/10, 1103/4, 1101/22, 1101/21, 1098/3, 1111/1, 1112/1, 1107/4, 1096/26, 1101/29 in 1101/31 vse k. o. Črnomelj.

Naprava se sestoji iz naslednjih nepremičnih tehnoloških enot:

- talilnica:
 - 1x kupolna peč (t.i. long campaign);
 - 1x indukcijska talilna peč;
 - 1x receptor.
- nodulacija;
- jedrarna s croning, cold box in CO₂ postopkom izdelave jeder;
- 2x priprava peska;
- 3x linija formanja, litja, hlajenja in iztresa ulitkov;
- peskanje in brušenje ulitkov;
- modelna delavnica;
- skladišča surovin in izdelkov;
- mehanska (končna) obdelava ulitkov;
- linija za antikorozijsko zaščito ulitkov.

2 Okoljevarstvene zahteve za emisije snovi v zrak

2.1 Zahteve v zvezi z emisijami snovi v zrak

2.1.1 Pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja mora upravljavec izvajati naslednje ukrepe za zmanjševanje emisije snovi v zrak:

- tesnjenje delov naprav;
- čim popolnejšo izrabo surovin in energije ter druge ukrepe za optimiranje proizvodnih procesov;
- redno vzdrževanje dobrega tehničnega stanja naprave;
- preprečevanje vnosa naoljenih, rjastih in s peskom onesnaženih odpadnih kovin v tehnološki proces taljenja;
- izvajanje ukrepov dobre prakse ob taljenju in prevozu taline;
- pri skladiščenju vhodnih surovin preprečevati onesnaževanje tal, odpadne vode pa zajemati;
- obratovati z napravo za pripravo peska zaprte izvedbe, odpadne pline, ki nastanejo pri obratovanju pa zajemati in odvajati v čistilno napravo;
- obratovati z napravami za litje in hlajenje zaprte izvedbe, odpadne pline, ki nastanejo pri obratovanju pa zajemati in odvajati v čistilno napravo;
- obratovati z napravami za odstranjevanje jeder in iztresanja odlitkov na tak način, da se, odpadne pline, ki nastanejo pri obratovanju učinkovito zajema in odvaja v čistilno napravo;
- obratovati z napravami za čiščenje livarskega peska z odlitkov zaprte izvedbe, odpadne pline, ki nastanejo pri obratovanju pa zajemati in odvajati v čistilno napravo;
- zajemati odpadne pline kupolne peči na kraju njihovega nastanka, ter jih odvajati v čistilno napravo odpadnih plinov;
- zajemati odpadne pline indukcijske talilne peči na kraju njihovega nastanka, ter jih odvajati v čistilno napravo odpadnih plinov;
- zajemati odpadne pline, ki nastanejo v postopku nodulacije sive litine na kraju njihovega nastanka ter jih odvajati v čistilno napravo;
- zajemati odpadne pline, ki nastajajo pri obratovanju strojev za izdelavo jeder, po »cold box« postopku in začasnem skladiščenju izdelanih jeder neposredno poleg strojev ter jih odvajati v čistilno napravo;
- zajemati odpadne pline, ki nastajajo pri obratovanju strojev za izdelavo jeder po croning postopku in njihovega začasnega skladiščenja neposredno poleg strojev;
- uporabljati premaze za jedra na alkoholni ali vodni osnovi;
- uporabljati zaprt sistem natovarjanja in raztovarjanja silosov, kjer se skladišči kremenčev pesek, bentonit, premogova črnina in oplaščeni peski, pri čemer se izpodrinjen zrak iz posameznega silosa mora zajemati, ter čistiti na odpraševalnih napravah. Polnilna naprava posameznega silosa pa mora imeti varovalni sistem pred prenapolnitvijo.

2.1.2 Pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja mora upravljavec, kot dodaten ukrep za preprečevanje in zmanjševanje emisije celotnega prahu, zagotoviti:

- ureditev zajemanja in čiščenja odpadnih plinov na linijah DISA, BMD in MecMaster, tako da se odpadne pline, zajema in odvaja v čistilno napravo po celotni dolžini linij litja in ohlajanja;
- ureditev zajemanja in čiščenja odpadnih plinov, ki nastanejo pri vseh delovnih postopkih indukcijske talilne peči EP ITM – 5P BBC;
- ureditev odsesavanja iz proizvodnje in ohlajanja croning jeder in odvajanje odpadnih plinov skozi izpust z oznako Z24.

2.1.3 Upravljavec mora izkazovati izvajanje ukrepa rednega vzdrževanja dobrega tehničnega stanja naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja z vodenjem evidenc, ki

- morajo izkazovati izvedena dela skladno z internimi predpisi vzdrževanja tehnoloških enot.
- 2.1.4 Upravljavec mora ves čas obratovanja naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja zagotavljati nemoteno delovanje naprav za čiščenje odpadnih plinov.
 - 2.1.5 V primeru okvare naprave za čiščenje odpadnih plinov na izpustu Z18 lahko upravljavec obratuje s tehnološko enoto kupolna peč ne glede na določbe točke 2.1.4 izreka tega dovoljenja, do zaključka trenutno potekajočega delovnega procesa. Pri tem mora zagotoviti stalen nadzor in vodenje tehnološke enote, tako da ni presežena najnižja dosegljiva raven emisije pod takimi pogoji.
 - 2.1.6 V primeru okvare naprave za čiščenje odpadnih plinov na izpustu Z9 lahko upravljavec obratuje s tehnološkimi enotami livno hladilna linija MecMaster, priprava peska MecMaster, nodulacija in stresalna rešetka MecMaster ne glede na določbe točke 2.1.4 izreka tega dovoljenja, do zaključka trenutno potekajočega delovnega procesa. Pri tem mora zagotoviti stalen nadzor in vodenje tehnoloških enot, tako da ni presežena najnižja dosegljiva raven emisije pod takimi pogoji.
 - 2.1.7 V primeru okvare naprave za čiščenje odpadnih plinov na izpustu Z32 lahko upravljavec obratuje s tehnološkima enotama livno hladilna linija BMD in livno hladilna linija DISA ne glede na določbe točke 2.1.4 izreka tega dovoljenja, do zaključka trenutno potekajočega delovnega procesa. Pri tem mora zagotoviti stalen nadzor in vodenje tehnoloških enot, tako da ni presežena najnižja dosegljiva raven emisije pod takimi pogoji.
 - 2.1.8 V primeru okvare naprave za čiščenje odpadnih plinov na izpustu Z16 lahko upravljavec obratuje s tehnološkimi enotami razbijalna miza BMD in DISA ter stresalna rešetka BMD in DISA ne glede na določbe točke 2.1.4 izreka tega dovoljenja, do zaključka trenutno potekajočega delovnega procesa. Pri tem mora zagotoviti stalen nadzor in vodenje tehnoloških enot, tako da ni presežena najnižja dosegljiva raven emisije pod takimi pogoji.
 - 2.1.9 V primeru okvare naprave za čiščenje odpadnih plinov na izpustu Z29 lahko upravljavec obratuje s tehnološkima enotama povratek in priprava peska linije BMD in DISA ne glede na določbe točke 2.1.4 izreka tega dovoljenja, do zaključka trenutno potekajočega delovnega procesa. Pri tem mora zagotoviti stalen nadzor in vodenje tehnoloških enot, tako da ni presežena najnižja dosegljiva raven emisije pod takimi pogoji.
 - 2.1.10 Upravljavec mora pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja zagotoviti zajemanje odpadnih plinov na izvoru in izpuščanje zajetih emisij snovi v zrak samo skozi izpuste določene v točki 2.2 izreka tega dovoljenja.
 - 2.1.11 Upravljavec mora zagotoviti, da bodo odpadni plini iz naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja redčeni le toliko, kolikor je tehnično in obratovalno neizogibno.
 - 2.1.12 Upravljavec mora zagotavljati, da na izpustih emisij snovi v zrak dopustne vrednosti določene v točki 2.2 izreka tega dovoljenja ne bodo presežene.
 - 2.1.13 Upravljavec mora imeti poslovnike za obratovanje naprav za čiščenje odpadnih plinov na izpustih Z6, Z7, Z9, Z16, Z18, Z29, Z32 in Z21 v skladu s predpisom, ki ureja emisije snovi v zrak in mora zagotoviti, da naprave za čiščenje odpadnih plinov obratujejo v skladu z njim.
 - 2.1.14 Upravljavec mora za naprave za čiščenje odpadnih plinov zagotoviti vodenje obratovalnega dnevnika v obliki vezane knjige z oštevilčenimi stranmi.
 - 2.1.15 Upravljavec mora k obratovalnemu dnevniku iz točke 2.1.14 za pralnik odpadnih plinov vira emisije Cold box jedrarna, priložiti kopijo evidenčnega lista pošiljke odpadka, odpadne vode (pralne tekočine) pooblaščenim osebam skladno s predpisi o ravnanju z odpadki.

- 2.1.16 Upravljavec mora imeti na zalogi zadostno število rezervnih filtrnih vreč za vrečaste filtre, ki omogočajo izvedbo vzdrževalnega posega v primeru njihove poškodbe.
- 2.1.17 Nepremična motorja z notranjim izgorevanjem, diesel električna agregata Uljanik in Stamford se dovoli obratovati samo za zagotavljanje zasilnega napajanja elektrike, pri čemer obratovalni čas posameznega agregata ne sme presegati 300 ur letno.
- 2.1.18 V nepremičnem motorju z notranjim izgorevanjem, diesel električnima agregatoma, je upravljavcu dovoljeno kot gorivo uporabljati le plinsko olje D2.
- 2.1.19 V srednjih kurilnih napravah, antikorozijske zaščite ulitkov AKZ-Kotel1 in AKZ-Kotel2, je kot gorivo dovoljeno uporabljati ekstra lahko kurilno olje.
- 2.1.20 V srednji kurilni napravi, kotlovnica, je kot gorivo dovoljeno uporabljati težko kurilno olje.
- 2.1.21 Upravljavec mora predložiti Agenciji RS za okolje predlog območja vrednotenja, predlog merilnih mest za ocenjevanje obremenitve in predlog programa ocenjevanja celotne obremenitve zunanega zraka.
- 2.1.22 Upravljavec mora najpozneje do 31. 7. 2011 predložiti Agenciji RS za okolje oceno celotne obremenitve vključno z obrazložitvijo izračuna rezultatov ocene celotne obremenitve.

2.2 Dopustne vrednosti emisij snovi v zrak

2.2.1 Dopustne vrednosti emisij snovi v zrak za vir emisije kupolne peči

Vir emisije: Kupolna peč
 Tehnološka enota: - kupolna peč
 Izpust z oznako: Z18
 Ime merilnega mesta: MMZ18

Tabela 1: Dopustne vrednosti parametrov do 31. 12. 2010

Parameter	Dopustna vrednost
Celotni prah ^{a.)}	20 mg/m ³
Vsota anorganskih delcev II. nevarnostne skupine: ^{a.)} - Kobalta in njegovih spojin, izraženih kot Co, - Niklja in njegovih spojin, izraženih kot Ni	1 mg/m ³
Vsota anorganskih delcev III. nevarnostne skupine: ^{a.)} - Kroma in njegovih spojin, izraženih kot Cr, - Bakra in njegovih spojin, izraženih kot Cu, - Mangana in njegovih spojin, izraženih kot Mn, - Vanadija in njegovih spojin, izraženih kot V, - Svinca in njegovih spojin, izraženih kot Pb, - Kositra in njegovih spojin, izraženih kot Sn.	5 mg/m ³
Vsota anorganskih delcev II. in III. nevarnostne skupina	5 mg/m ³
Rakotvorna snov I. nevarnostne skupine: - Benzo(a)piren.	0,1 mg/m ³
Žveplovi oksidi, izraženi kot SO ₂ ^{a.)}	500 mg/m ³
Dušikovi oksidi, izraženi kot NO ₂ ^{a.)}	500 mg/m ³
Ogljikov monoksid (CO) ^{a.)}	/ ^{b.)}

^{a.)} Izmerjene vrednosti emisije snovi se preračunajo na 3 % vsebnost O₂ v odpadnih plinih.

^{b.)} Meritve se izvajajo, ni predpisane dopustne vrednosti.

Tabela 2: Dopustne vrednosti parametrov od 1. 1. 2011 dalje

Parameter	Dopustna vrednost
Celotni prah ^{a.)}	20 mg/m ³
Vsota anorganskih delcev II. nevarnostne skupine: ^{a.)} - Svinca in njegovih spojin, izraženih kot Pb, - Kobalta in njegovih spojine, izraženih kot Co, - Niklja in njegovih spojin, izraženih kot Ni.	0,5 mg/m ³
Vsota anorganskih delcev III. nevarnostne skupine: ^{a.)} - Kroma in njegovih spojin, izraženih kot Cr, - Bakra in njegovih spojin, izraženih kot Cu, - Mangana in njegovih spojin, izraženih kot Mn, - Vanadija in njegovih spojin, izraženih kot V, - Kositra in njegovih spojin, izraženih kot Sn.	1 mg/m ³
Vsota anorganskih delcev II. in III. nevarnostne skupina	1 mg/m ³
Rakotvorna snov I. nevarnostne skupine: - Benzo(a)piren.	0,05 mg/m ³
Žveplove oksidi, izraženi kot SO ₂ ^{a.)}	400 mg/m ³
Dušikovi oksidi, izraženi kot NO ₂ ^{a.)}	70 mg/m ³
Ogljikov monoksid (CO) ^{a.)}	/ ^{b.)}
Poliklorirani dibenzodioksini/furani (PCDD/F) ^{a.)}	0,1 ng TEQ/m ³

^{a.)} Izmerjene vrednosti emisije snovi se preračunajo na 3% vsebnost O₂ v odpadnih plinih.

^{b.)} Meritve se izvajajo, ni predpisane dopustne vrednosti.

2.2.2 Dopustne vrednosti emisij snovi v zrak za vir emisije linija MecMaster

Vir emisije:	Linija MecMaster
Tehnološka enota:	- livno hladilna linija MecMaster; - priprava peska MecMaster - nodulacija; - stresalna rešetka MecMaster.
Izpust z oznako:	Z9
Ime merilnega mesta:	MMZ9

Tabela 3: Dopustne vrednosti parametrov do 31. 12. 2010

Parameter	Dopustna vrednost
Celotni prah	50 mg/m ³
Vsota organskih snovi I. nevarnostne skupine: - Fenol, - Formaldehid, - Krezol, - Ksilanol, - Difenilmetan 4,4 –diizocianat.	20 mg/m ³
Organska snov II. nevarnostne skupine: - Toluen.	100 mg/m ³
Vsota organskih snovi I. in II. nevarnostne skupine	100 mg/m ³
Rakotvorna snov I. nevarnostne skupine: - Benzo(a)piren.	0,1 mg/m ³
Rakotvorna snov III. nevarnostne skupine: - Benzen.	5 mg/m ³
Vsota rakotvornih snovi I. in III. nevarnostne skupine	5 mg/m ³
Amoniak, izražen kot NH ₃	30 mg/m ³

Tabela 4: Dopustne vrednosti parametrov od 1. 1. 2011 dalje

Parameter	Dopustna vrednost
Celotni prah	10 mg/m ³
Vsota organskih snovi I. nevarnostne skupine: - Fenol, - Formaldehid, - Krezol, - Ksilenol, - Toluen, - Difenilmetan 4,4 –diizocianat.	20 mg/m ³
Rakotvorna snov I. nevarnostne skupine: - Benzo(a)piren.	0,05 mg/m ³
Rakotvorna snov III. nevarnostne skupine: - Benzen.	5 mg/m ³
Vsota rakotvornih snovi I. in III. nevarnostne skupine	1 mg/m ³
Amoniak, izražen kot NH ₃	30 mg/m ³

2.2.3 Dopustne vrednosti emisij snovi v zrak za vir emisije linija BMD

Vir emisije: Linija BMD
 Tehnološka enota: - livno hladilna linija BMD;
 - livno hladilna linija DISA.
 Izpust z oznako: Z32
 Ime merilnega mesta: MMZ32

Tabela 5: Dopustne vrednosti parametrov do 31. 12. 2010

Parameter	Dopustna vrednost
Celotni prah	50 mg/m ³
Vsota organskih snovi I. nevarnostne skupine: - Fenol, - Formaldehid, - Krezol, - Ksilenol, - Difenilmetan 4,4 –diizocianat (CAS 101-68-8).	20 mg/m ³
Organska snov II. nevarnostne skupine: - Toluen.	100 mg/m ³
Vsota organskih snovi I. in II. nevarnostne skupine	100 mg/m ³
Rakotvorna snov I. nevarnostne skupine: - Benzo(a)piren.	0,1 mg/m ³
Rakotvorna snov III. nevarnostne skupine: - Benzen.	5 mg/m ³
Vsota rakotvornih snovi I. in III. nevarnostne skupine	5 mg/m ³
Amoniak, izražen kot NH ₃	30 mg/m ³

Tabela 6: Dopustne vrednosti parametrov od 1. 1. 2011 dalje

Parameter	Dopustna vrednost
Celotni prah	10 mg/m ³
Vsota organskih snovi I. nevarnostne skupine: - Fenol, - Formaldehid, - Krezol, - Ksilenol, - Toluen, - Difenilmetan 4,4 –diizocianat (CAS 101-68-8).	20 mg/m ³
Rakotvorna snov I. nevarnostne skupine: - Benzo(a)piren.	0,05 mg/m ³
Rakotvorna snov III. nevarnostne skupine: - Benzen.	5 mg/m ³
Vsota rakotvornih snovi I. in III. nevarnostne skupine	1 mg/m ³
Amoniak, izražen kot NH ₃	30 mg/m ³

2.2.4 Dopustne vrednosti emisij snovi v zrak za vir emisije iztres linije BMD in DISA

Vir emisije: Iztres linije BMD in DISA
 Tehnološka enota: - razbijalna miza BMD in DISA;
 - stresalna rešetka BMD in DISA.
 Izpust z oznako: Z16
 Ime merilnega mesta: MMZ16

Tabela 7: Dopustne vrednosti parametrov

Parameter	Dopustna vrednost do 31. 12. 2010	Dopustna vrednost od 1. 1. 2011 dalje
Celotni prah	50 mg/m ³	10 mg/m ³
Rakotvorna snov III. nevarnostne skupine: - Benzen.	5 mg/m ³	5 mg/m ³

2.2.5 Dopustne vrednosti emisij snovi v zrak za vir emisije peskanje ulitkov

Vir emisije: Peskanje ulitkov (čistilnica)
 Tehnološka enota: - stroji za peskanje ulitkov
 Izpust z oznako: Z7
 Ime merilnega mesta: MMZ7

Tabela 8: Dopustne vrednosti parametrov

Parameter	Dopustna vrednost do 31. 12. 2010	Dopustna vrednost od 1. 1. 2011 dalje
Celotni prah	50 mg/m ³	10 mg/m ³

2.2.6 Dopustne vrednosti emisij snovi v zrak za vir emisije croning jedrarna

Vir emisije: Croning jedrarna
 Tehnološka enota: stroji za izdelavo jeder
 Izpust z oznako: Z24
 Ime merilnega mesta: MMZ24

Tabela 9: Dopustne vrednosti parametrov do 31. 12. 2010

Parameter	Dopustna vrednost
Celotni prah	50 mg/m ³
Vsota organskih snovi I. nevarnostne skupine: - Fenol, - Formaldehid, - Krezol.	20 mg/m ³
Organska snov II. nevarnostne skupine: - Toluen.	100 mg/m ³
Vsota organskih snovi I. in II. nevarnostne skupine	100 mg/m ³
Rakotvorna snov III. nevarnostne skupine: - Benzen.	5 mg/m ³
Vodikov cianid, izražen kot HCN	5 mg/m ³
Amoniak, izražen kot NH ₃	30 mg/m ³

Tabela 10: Dopustne vrednosti parametrov od 1. 1. 2011 dalje

Parameter	Dopustna vrednost
Celotni prah	10 mg/m ³
Vsota organskih snovi I. nevarnostne skupine: - Fenol, - Formaldehid, - Krezol - Toluen.	20 mg/m ³
Rakotvorna snov III. nevarnostne skupine: - Benzen.	5 mg/m ³
Vodikov cianid, izražen kot HCN	3 mg/m ³
Amoniak, izražen kot NH ₃	30 mg/m ³

2.2.7 Dopustne vrednosti emisij snovi v zrak za vir emisije brušenje ulitkov

Vir emisije: Brušenje ulitkov
 Tehnološka enota: - stroji za brušenje ulitkov;
 - brusni avtomat Bravo.
 Izpust z oznako: Z6
 Ime merilnega mesta: MMZ6

Tabela 11: Dopustne vrednosti parametrov

Parameter	Dopustna vrednost do 31. 12. 2010	Dopustna vrednost od 1. 1. 2011 dalje
Celotni prah	50 mg/m ³	10 mg/m ³

2.2.8 Dopustne vrednosti emisij snovi v zrak za vir emisije cold box jedrarna

Vir emisije: Cold box jedrarna
Tehnološka enota: - jedrarski stroj 1;
- jedrarski stroj 2;
- jedrarski stroj 3.
Izpust z oznako: Z21
Ime merilnega mesta: MMZ21

Tabela 12: Dopustne vrednosti parametrov

Parameter	Dopustna vrednost do 31. 12. 2010	Dopustna vrednost od 1. 1. 2011 dalje
N,N-dimetilzopropilamin (DMIA) (CAS 996-35-0)	5 mg/m ³	5 mg/m ³
Vsota organskih snovi I. nevarnostne skupine: - Fenol - Formaldehid - Difenilmetan 4,4-diizocianat (CAS 101-68-8)	20 mg/m ³	20 mg/m ³

2.2.9 Dopustne vrednosti emisij snovi v zrak za vir emisije stara priprava peska

Vir emisije: Stara priprava peska
Tehnološka enota: - povratek in priprava peska linije BMD;
- povratek in priprava peska linije DISA.
Izpust z oznako: Z29
Ime merilnega mesta: MMZ29

Tabela 13: Dopustne vrednosti parametrov

Parameter	Dopustna vrednost do 31. 12. 2010	Dopustna vrednost od 1. 1. 2011 dalje
Celotni prah	50 mg/m ³	10 mg/m ³

2.2.10 Dopustne vrednosti emisij snovi v zrak iz vira emisij AKZ-Kotel 1 in AKZ-Kotel 2

Vir emisije: AKZ-Kotel 1
Tehnološka enota: kurilna naprava 250 kW
Izpust z oznako: Z5
Ime merilnega mesta: MMZ5

Vir emisije: AKZ-Kotel 2
Tehnološka enota: kurilna naprava 120 kW
Izpust z oznako: Z4
Ime merilnega mesta: MMZ4

Tabela 14: Dopustne vrednosti parametrov

Parameter	Dopustna vrednost do 2. 11. 2014	Dopustna vrednost od 3. 11. 2014 dalje
Ogljikov monoksid (CO) ^{a.)}	170 mg/m ³	80 mg/m ³
Žveplov dioksid (SO ₂) ^{a.)}	1700 mg/m ³	850 mg/m ³
Dušikovi oksidi (NO _x) ^{a.)}	250 mg/m ³	180 mg/m ³
dimno število	1	1

^{a.)} Izmerjene vrednosti emisije snovi se preračunajo na 3 % O₂ v dimnih plinih.

2.2.11 Dopustne vrednosti emisij snovi v zrak iz vira emisij Kotlovnica

Vir emisije: Kotlovnica
 Tehnološka enota: - Đuro Đakovič 2 MW
 Izpust z oznako: Odvodnik Z30
 Ime merilnega mesta: MMZ30

Tabela 15: Dopustne vrednosti parametrov

Parameter	Dopustna vrednost do 2. 11. 2014	Dopustna vrednost od 3. 11. 2014 dalje
Celotni prah ^{a.)}	50 mg/m ³	50 mg/m ³
Ogljikov monoksid (CO) ^{a.)}	170 mg/m ³	80 mg/m ³
Žveplov dioksid (SO ₂) ^{a.)}	1700 mg/m ³	1300 mg/m ³
Dušikovi oksidi (NO _x) ^{a.)}	350 mg/m ³	350 mg/m ³

^{a.)} Izmerjene vrednosti emisije snovi se preračunajo na 3 % O₂ v dimnih plinih.

- 2.2.12 Upravlavec mora zagotoviti, da največji masni pretok žveplovih oksidov, izraženih kot SO₂ iz naprave ne presega 20 kg/h.
- 2.2.13 Upravlavec mora zagotoviti, da največji masni pretok dušikovih oksidov, izraženih kot NO₂ iz naprave ne presega 20 kg/h.
- 2.2.14 Upravlavec mora zagotoviti, da največji masni pretok svineca in njegovih anorganskih spojin, izraženih kot Pb iz naprave ne presega 25 g/h.
- 2.2.15 Upravlavec mora zagotoviti, da največji masni pretok arzena in njegovih anorganskih spojin, izraženih kot As iz naprave ne presega 2,5 g/h.
- 2.2.16 Upravlavec mora zagotoviti, da največji masni pretok kadmija in njegovih anorganskih spojin, izraženih kot Cd iz naprave ne presega 2,5 g/h.
- 2.2.17 Upravlavec mora zagotoviti, da največji masni pretok niklja in njegovih anorganskih spojin, izraženih kot Ni iz naprave ne presega 25 g/h.
- 2.2.18 Upravlavec mora zagotoviti, da največji masni pretok živega srebra in njegovih anorganskih spojin, izraženih kot Hg iz naprave ne presega 2,5 g/h.

2.3 Obveznosti v zvezi z izvajanjem obratovalnega monitoringa in poročanjem o emisijah snovi v zrak

- 2.3.1 Upravlavec mora zagotoviti izvajanje obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak na vseh v točki 2.2 izreka tega dovoljenja definiranih odvodnikih skladno s predpisom, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisij snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanje ter o pogojih za njegovo izvajanje.

- 2.3.2 Upravljavec mora zagotoviti obratovalni monitoring emisij snovi v zrak na vseh v točki 2.2 izreka tega dovoljenja definiranih merilnih mestih za nabor parametrov, ki je določen v točki 2.2 izreka tega dovoljenja.
- 2.3.3 Izmerjene vrednosti snovi v odpadnih plinih virov emisij kupolna peč iz točke 2.2.1, AKZ-Kotel1 in AKZ-Kotel2 iz točke 2.2.10 in kotlovnica iz točke 2.2.11 izreka tega dovoljenja je potrebno preračunati na vsebnosti 3 % O₂ v odpadnih plinih.
- 2.3.4 Upravljavec mora zagotoviti obratovalni monitoring emisij snovi v zrak na vseh v točki 2.2 izreka tega dovoljenja, definiranih izpustih kot občasne meritve v letu 2010 in nato vsako tretje koledarsko leto.
- 2.3.5 Upravljavec mora v okviru obratovalnega monitoringa zagotoviti izdelavo ocene o dejanskem letnem času obratovanja naprave.
- 2.3.6 Upravljavec mora zagotoviti, da se izvede obratovalni monitoring emisije snovi v zrak v času, ko so viri onesnaževanja v obratovalnem stanju največjega obremenjevanja okolja, pri čemer mora biti zagotovljeno, da se ob izvedbi meritev na viru emisije:
- kupolna peč iz točke 2.2.1 izreka tega dovoljenja izpolni tudi Obrazec 1, ki je priloga tega dovoljenja;
 - livni in hladilni liniji iz točke 2.2.2 in 2.2.3 izreka tega dovoljenja izpolni tudi Obrazec 3, ki je priloga tega dovoljenja;
 - croning in cold box jedrarna iz točke 2.2.6 in 2.2.8 izreka tega dovoljenja izpolni tudi Obrazec 2, ki je priloga tega dovoljenja;
 - čiščenje ulitkov iz točke 2.2.5 in 2.2.7 izreka tega dovoljenja izpolni tudi Obrazec 4, ki je priloga tega dovoljenja.
- 2.3.7 Upravljavec mora za parametre: celotni prah, anorganske delce, ogljikov monoksid, žveplov dioksid, dušikove okside, rakotvorne snovi, organske snovi, amoniak, vodikov cianid, izvesti obratovalni monitoring emisije snovi v zrak iz točke 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.2.6, 2.2.8, 2.2.5, 2.2.7, 2.2.9 izreka tega dovoljenja tako, da zagotovi odvzem šestih polurnih vzorcev.
- 2.3.8 Upravljavec mora za parametre: celotni prah, žveplov dioksid, ogljikov monoksid in dušikovi oksidi izvesti obratovalni monitoring emisije snovi v zrak iz točke 2.2.10 in 2.2.11 izreka tega dovoljenja tako, da zagotovi odvzem treh polurnih vzorcev.
- 2.3.9 Upravljavec mora za parameter poliklorirani dibenzodioksini (PCDD) in poliklorirani dibenzofurani (PCDF) izvesti obratovalni monitoring emisije snovi v zrak iz točke 2.2.1 izreka tega dovoljenja tako, da zagotovi odvzem dveh šesturnih vzorcev z upoštevanjem pogojev iz prve alineje točke 2.3.6 izreka tega dovoljenja.
- 2.3.10 Upravljavec mora zagotoviti, da se razpršena emisija snovi naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja pri vrednotenju emisije snovi oceni in količine izpuščenih snovi prišteje k izmerjeni emisiji snovi iz izpustov naprave.
- 2.3.11 Upravljavec mora poročilo o občasnih meritvah emisije snovi v zrak posredovati Agenciji RS za okolje v elektronski obliki najkasneje 10 dni po prejemu poročila, ki ga izdela izvajalec obratovalnega monitoringa.
- 2.3.12 Upravljavec mora k poročilu o občasnih meritvah emisije snovi v zrak priložiti tudi ustrezno izpolnjene obrazce 1, 2, 3 in 4, ki so priloga tega dovoljenja.
- 2.3.13 Upravljavec mora oceno o letnih emisijah snovi v zrak, ki jo izdela izvajalec obratovalnega monitoringa, poslati Agenciji RS za okolje v elektronski obliki najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo koledarsko leto.
- 2.3.14 Upravljavec mora vsako leto do 31. marca tekočega leta predložiti Agenciji RS za okolje poročilo o urah obratovanja diesel električnih agregatov za preteklo koledarsko leto.

- 2.3.15 Oseba, ki izvaja obratovalni monitoring emisij snovi v zrak iz vseh, v točki 2.2 izreka tega dovoljenja, definiranih izpustih in parametrih, mora za to dejavnost imeti pooblastilo ministrstva pristojnega za varstvo okolja, skladno s predpisom, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisij snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje.
- 2.3.16 Oseba, ki izvaja obratovalni monitoring emisij snovi v zrak, lahko izvede obratovalni monitoring parametra Difenilmetan-4,4-diazocianat in N,N-dimetilzopropilamin (DMIA) iz točke 2.2.2, 2.2.3 in 2.2.8 izreka tega dovoljenja, tudi če nima pooblastila za izvajanje obratovalnega monitoringa za to snov, ima pa pooblastilo za druge snovi, ki se uvrščajo v med organske snovi I. nevarnostne skupine, v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.
- 2.3.17 Upravljevec mora za namen izvajanja obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak na vseh izpustih odpadnih plinov v zrak iz virov emisije naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja urediti stalna merilna mesta, ki so dovolj velika, dostopna ter opremljena, tako da je meritve mogoče izvajati merilno neoporečno, tehnično ustrezno in brez nevarnosti za izvajalca meritev. Merilna mesta morajo ustrezati zahtevam standarda SIST EN 15259.
- 2.3.18 Upravljevec mora poročila o obratovalnem monitoringu, letna poročila o emisijah snovi v zrak in ocene o letnih emisij snovi v zrak iz virov emisije naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja hraniti najmanj pet let.

3 Okoljevarstvene zahteve za emisije snovi in toplote v vode

3.1 Zahteve v zvezi z emisijami snovi in toplote v vode

3.1.1 Ukrepi za industrijske odpadne vode

3.1.1.1 Upravljevec mora pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja z namenom zmanjševanja emisije snovi ali toplote zaradi odvajanja industrijske odpadne vode zagotoviti izvajanje splošnih ukrepov, ki so:

- uporaba tehnologije z najmanjšo možno porabo vode, recirkulacijo vode in uporabo drugih metod in tehnik varčevanja z vodo, uporabo manj škodljivih surovin in materialov za okolje in zaposlene pri vzdrževanju kanalizacijskih sistemov ter čistilnih naprav v tehnološkem procesu povsod, kjer je to mogoče;
- prednostno čiščenje delnih tokov industrijske odpadne vode in izločanje odpadnih snovi na kraju njihovega nastanka;
- uporaba rekuperacije toplote ter varčno rabo energije;
- varno in za okolje sprejemljivo odstranjevanje mulja.

3.1.1.2 Upravljevec mora pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja z namenom zmanjševanja emisije snovi ali toplote zaradi odvajanja industrijske hladilne odpadne vode zagotoviti izvajanje posebnih ukrepov, ki so:

- uporaba obtočnega hladilnega sistema s čim manjšimi izgubami v hladilnem sistemu krožeče vode oziroma čim višjim koeficientom kondenzacije;
- večkratna uporaba hladilne vode z zaporedno postavitvijo pretočnih hladilnih sistemov;
- ponovna uporaba odpadnih vod iz hladilnih sistemov za tehnološko vodo, vodo za izpiranje ali čiščenje, z namenom zmanjšanja porabe sveže vode;
- zajem vode za pretočni hladilni sistem iz površinskega vodotoka;
- učinkovita raba odpadne toplote odpadnih voda iz virov onesnaževanja;
- dosledno ločevanje hladilnih sistemov od siceršnjih sistemov odpadnih voda;
- uporaba korozijsko obstojnih materialov oziroma kombinacij materialov in uporaba pasivnih ali aktivnih ukrepov za zaščito pred korozijo za varovanje

- hladilnih sistemov ter usklajevanje ukrepov za kondicioniranje krogotočne vode z lastnostmi materialov hladilnega sistema;
- izogibanje uporabi kromatov, nitritov, merkaptobenzotiazola in drugih imidazolov kot sredstev za zaščito pred korozijo;
 - preprečevanje rasti mikrobov v hladilnih sistemih z ukrepi, kot so izključevanje praznih prostorov v cevovodih, opustitev uporabe organskih polimernih materialov z visokim deležem monomerov;
 - opustitev trajne uporabe biocidov z izjemo vodikovega peroksida, ozona ali UV žarkov;
 - izogibanje uporabi živosrebrnih organskih, organokositrnih ali drugih organokovinskih spojin (vezave kovine in ogljika);
 - izogibanje uporabi kvarternih amonijevih spojin;
 - uporaba takih netoksičnih snovi pri uporabi disperzijskih sredstev, za katere iz podatkov varnostnega lista sledi, da se s pomočjo mikroorganizmov razgradijo v štirinajstih dneh več kot 80 odstotkov, merjeno s preskusnimi metodami iz standarda SIST ISO 7827;
 - upoštevanje ekotoksioloških podatkov iz varnostnih listov uporabljenih kemikalij;
 - izogibanje uporabi etilendiaminotetraacetne kisline (EDTA) in dietileno-triaminopentaacetne kisline (DTPA), njunih homologov ter njunih soli;
 - uporaba klora, broma ali klor oziroma brom oddajajočih mikrobiocidov je dopustna samo pri sunkovni obdelavi.
- 3.1.1.3 Upravljavec mora zagotoviti, da na definiranem iztoku industrijske odpadne vode z oznako V1 dopustne vrednosti emisije snovi in toplote določene v točki 3.2.1.2 izreka tega dovoljenja, ne bodo presežene.
- 3.1.1.4 Upravljavec mora ob kakršni koli okvari v proizvodnji, ki povzroči čezmerno onesnaženost industrijske odpadne vode v javno kanalizacijo, sam takoj začeti z izvajanjem ukrepov za odpravo okvare in zmanjšanje ter preprečitev nadaljnjega čezmernega onesnaženja in vsak tak dogodek prijaviti inšpekciji, pristojni za varstvo okolja in obvestiti izvajalca javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode.
- 3.1.2 Ukrepi za padavinske odpadne vode
- 3.1.2.1 Upravljavec mora zagotoviti, da se padavinske vode odvajajo v skladu s predpisi o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo.
- 3.1.2.2 Upravljavec mora za lovilce olj, ki se nahajajo na: ploščadi pri pripravi peska MecMaster, platoju pred mehansko obdelavo in platoju mehanične delavnice zagotoviti, da je njihovo obratovanje in vzdrževanje v skladu s standardom SIST EN 858-2.
- 3.1.2.3 Upravljavec mora za lovilce olj, ki se nahajajo na: pralni ploščadi viličarjev in rezervnih delov, pretakalni ploščadi diesel goriva, pretakališču kurilnega olja, kompresorski postaji, in stresalni rešetki BMD zagotoviti, da je njihovo obratovanje in vzdrževanje prilagojeno standardu SIST EN 858-2 najpozneje do 9. 12. 2014.
- 3.1.2.4 Upravljavec mora za lovilce olj iz točke 3.1.2.2 in 3.1.2.3 izreka tega dovoljenja zagotavljati vodenje obratovalnega dnevnika v skladu s predpisi o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo.
- 3.1.2.5 Upravljavec mora z mulji iz lovilcev olj ravnati skladno s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki.

3.2 Dopustne vrednosti emisije snovi in toplote v vode

3.2.1 Industrijske odpadne vode

3.2.1.1 Upravljavec mora zagotoviti, da se mešanica industrijskih, komunalnih in padavinskih odpadnih vod iz lovilcev olj na iztoku V1, določenem z Gauss-Krügerjevima koordinatama (v nadaljevanju: koordinatama) $x=47615$ in $y=514886$ na zemljišču s parcelno številko 1098/4, k. o. Črnomelj, odvaja v javno kanalizacijo, ki se zaključi s komunalno čistilno napravo Vojna vas-Črnomelj.

3.2.1.2 Dopustne vrednosti emisij snovi in toplote za iztok V1

Iztok z oznako:	V1-mešanica odpadnih vod
Vir emisije:	obtočni/pretočni hladilni sistem, pralne ploščadi
Način odvajanja:	kontinuirani
V največji letni količini:	20.000 m ³
V največji dnevni količini:	80 m ³
Merilno mesto:	MMV1-1

Tabela 16: Nabor parametrov in dopustne vrednosti

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost
Temperatura		°C	35
pH-vrednost			6,5-9,5
Neraztopljene snovi		mg/l	80
Usedljive snovi		ml/l	10
Cink		mg/l	3,0
Hidrazin		mg/l	2,0
Klor - prosti	Cl ₂	mg/l	0,3
Celotni krom	Cr	mg/l	0,2
Baker	Cu	mg/l	0,5
Celotni ogljikovodiki – mineralna olja		mg/l	20
Kemijska potreba po kisiku (KPK)	O ₂	mg/l	/ ^{a.)}
Biokemijska potreba po kisiku (BPK ₅)	O ₂	mg/l	/ ^{a.)}
Adsorbiljivi organski halogeni (AOX)	Cl	mg/l	0,15
Nitritni dušik	N	mg/l	1,0
Celotni fosfor	P	mg/l	/ ^{a.)}

^{a.)} Meritve se izvajajo, ni pa predpisane dopustne vrednosti.

3.2.2 Komunalne odpadne vode

3.2.2.1 Upravljavec mora zagotoviti, da se komunalne odpadne vode, ki nastanejo v industrijskem kompleksu, preko iztoka z oznako V1 prostorsko določenega s koordinatama $x=47615$ in $y=514886$ na zemljišču s parcelno številko 1098/4, k. o. Črnomelj, odvajajo v javno kanalizacijo.

3.2.2.2 Največja letna količina komunalnih odpadnih vod iz celotnega industrijskega kompleksa znaša 5.000 m³.

- 3.3 Obveznosti v zvezi z izvajanjem obratovalnega monitoringa in poročanjem za emisije snovi in toplote v vode**
- 3.3.1 Upravljavec mora zagotoviti izvajanje občasnih meritev emisij snovi in toplote iz naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja skladno s predpisi, ki urejajo prve meritve in obratovalni monitoring odpadnih vod in pogojih za njegovo izvajanje.
- 3.3.2 Upravljavec mora občasne meritve emisij snovi in toplote iz naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja izvajati v obsegu, kot ga določa točka 3.2.1.2 izreka tega dovoljenja, s 6-urnim vzorčenjem najmanj 2-krat letno na merilnem mestu MMV1-1, prostorsko določenem s koordinatama $x=47615$ in $y=514886$ na zemljišču s parcelno številko 1098/4, k. o. Črnomelj.
- 3.3.3 Upravljavec mora za izvajanje obratovalnega monitoringa industrijskih odpadnih vod zagotoviti stalno, dovolj veliko, dostopno in opremljeno merilno mesto, tako da je meritve mogoče izvajati tehnično ustrezno in brez nevarnosti za izvajalca meritev. Merilno mesto mora ustrezati standardom ter zahtevam iz predpisa, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring odpadnih vod ter pogoje za njegovo izvajanje.
- 3.3.4 Obratovalni monitoring odpadnih vod lahko izvaja samo pooblaščen izvajalec prvih meritev in obratovalnega monitoringa, ki o tem izdela letno Poročilo. Poročilo o obratovalnem monitoringu odpadnih vod mora upravljavec naprave predložiti Agenciji RS za okolje vsako leto najpozneje do 31. marca za preteklo leto.
- 3.3.5 Upravljavec mora poročila o obratovalnem monitoringu emisij snovi in toplote v vode iz naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja hraniti najmanj pet let.
- 4 Okoljevarstvene zahteve za emisije hrupa**
- 4.1 Zahteve v zvezi z emisijami hrupa v naravno in življenjsko okolje**
- 4.1.1 Upravljavec mora obratovanje vira hrupa, naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja (v nadaljevanju: viri hrupa) zaradi izvajanja industrijske dejavnosti prilagoditi na tak način, da vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} , $L_{noč}$, $L_{večer}$ in L_{dvn} na kateremkoli mestu ocenjevanja, to je pred najbližjimi stavbami z varovanimi prostori, ne bodo presegale mejnih vrednosti kazalcev hrupa kot jih določa Tabela 17, oziroma konične ravni hrupa ne bodo presegale mejnih vrednosti konične ravni hrupa kot jih določa Tabela 18 izreka tega dovoljenja.
- 4.1.2 Upravljavec vira hrupa mora v času obratovanja zagotavljati ukrepe varstva pred hrupom za preprečevanje ali zmanjšanje ravni hrupa kot posledica uporabe ali obratovanja virov hrupa na najmanjšo možno mero, tako da obratovanje vira hrupa ne bo povzročalo čezmerne obremenitve okolja s hrupom.
- 4.1.3 Upravljavec mora v primeru preseganja mejnih vrednosti zagotoviti izvedbo enega ali več naslednjih ukrepov za zmanjšanje emisije hrupa iz vira hrupa ter širjenje hrupa v okolje, oziroma ukrepe za zmanjšanje izpostavljenosti hrupu:
- tehnični in konstrukcijski ukrepi ter ukrepi, povezani z načinom obratovanja ali uporabe vira hrupa,
 - ukrepi usmerjanja, porazdelitve ali omejevanja pretoka vozil, blaga in ljudi ali zmogljivosti proizvodnih ali drugih oblik dejavnosti, povezanih z virom hrupa,
 - ukrepi prostorskega in konstrukcijskega preprečevanja širjenja hrupa,
 - ukrepi načrtovanja glede na obremenjenost okolja zaradi hrupa primerne namenske rabe prostora in
 - ukrepi konstrukcijskega varstva pred hrupom na stavbah z varovanimi prostori.
- 4.1.4 Celotna obremenitev okolja zaradi hrupa kot posledica emisije vira hrupa pred fasadami najbolj izpostavljenih stavb z varovanimi prostori določena v skladu s predpisom, ki ureja ocenjevanje in urejanje hrupa v okolju oziroma s standardom SIST ISO 1996 - 2, ne sme presegati mejnih vrednosti kazalcev hrupa L_{dvn} in

Lnoč, kot jih določa Tabela 19 iz točke 4.2.3 izreka tega dovoljenja za III. območje varstva pred hrupom, v skladu s predpisom o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju.

4.2 **Mejne vrednosti kazalcev hrupa**

4.2.1 Mejne vrednosti kazalcev hrupa Ldan, Lnoč, Lvečer in Ldvn, ki ga povzroča naprava iz točke 1 izreka tega dovoljenja

Tabela 17: Mejne vrednosti kazalcev hrupa

Legenda:

Ldan = kazalec dnevnega hrupa

Lvečer = kazalec večernega hrupa

Lnoč = kazalec nočnega hrupa

Ldvn = kazalec hrupa dan-večer-noč

Območje varstva pred hrupom	Ldan (dBA)	Lvečer (dBA)	Lnoč (dBA)	Ldvn (dBA)
III. območje	58	53	48	58
IV. območje	73	68	63	73

4.2.2 Mejne vrednosti konične ravni hrupa L1, ki ga povzroča naprava iz točke 1 izreka tega dovoljenja

Tabela 18: Mejne vrednosti konične ravni hrupa

Legenda:

L1= konična raven hrupa

Območje varstva pred hrupom	L1-obdobje večera in noči (dBA)	L1-obdobje dneva (dBA)
III. območje	70	85
IV. območje	90	90

4.2.3 Mejne vrednosti kazalcev hrupa Lnoč in Ldvn za posamezna območja varstva pred hrupom

Tabela 19: Mejne vrednosti kazalcev hrupa

Legenda:

Lnoč = kazalec nočnega hrupa

Ldvn = kazalec hrupa dan-večer-noč

Območje varstva pred hrupom	Lnoč (dBA)	Ldvn (dBA)
III. območje	50	60
IV. območje	65	75

4.3 Obveznosti v zvezi z izvajanjem obratovalnega monitoringa in poročanjem za emisije hrupa v naravno in življenjsko okolje

- 4.3.1 Upravljavec vira hrupa mora v skladu s predpisom, ki ureja prvo ocenjevanje in obratovalni monitoring za vire hrupa ter pogoje za njegovo izvajanje, zagotoviti izvajanje prvega ocenjevanja in obratovalnega monitoringa hrupa, ko je vir hrupa v stanju največje zmogljivosti obratovanja.
- 4.3.2 Upravljavec mora izvedbo občasnega ocenjevanja hrupa za napravo iz točke 1 izreka tega dovoljenja izvajati enkrat v obdobju treh let.
- 4.3.3 Upravljavec mora Agenciji RS za okolje predložiti kopijo poročila o ocenjevanju hrupa zaradi emisije vira hrupa najkasneje v 30 dneh po opravljenem ocenjevanju hrupa.
- 4.3.4 Upravljavec mora poročila o ocenjevanju hrupa zaradi emisij naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja hraniti najmanj pet let.
- 4.3.5 Obratovalni monitoring hrupa lahko izvaja oseba, ki ima za to dejavnost pooblastilo ministrstva pristojnega za varstvo okolja.

5 Okoljevarstvene zahteve za elektromagnetno sevanje

5.1 Zahteve v zvezi z elektromagnetnim sevanjem v naravnem in življenjskem okolju

- 5.1.1 Upravljavec mora poročilo o prvih meritvah elektromagnetnega sevanja v naravnem in življenjskem okolju iz nizkofrekvenčnih virov elektromagnetnega sevanja naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja hraniti najmanj deset let.

6 Okoljevarstvene zahteve za ravnanje z odpadki

6.1 Zahteve za ustrezno ravnanje z odpadki, ki nastajajo zaradi opravljanja dejavnosti

- 6.1.1 Upravljavec mora odpadke skladiščiti tako, da ni ogroženo človekovo zdravje in brez uporabe postopkov in metod, ki bi čezmerno obremenjevali okolje.
- 6.1.2 Upravljavec mora odpadke skladiščiti v za to namenjenih in v skladu s predpisi, ki urejajo skladiščenje odpadkov, snovi in pripravkov urejenih objektih ali napravah. Količina začasno skladiščenih odpadkov ne sme presežati količine odpadkov, ki zaradi delovanja ali dejavnosti upravljavca naprave nastanejo v dvanajstih mesecih.
- 6.1.3 Upravljavec mora zagotoviti, da so odpadki, ki se bodo prevažali ali skladiščili, pakirani tako, da ne povzročajo škodljivih vplivov na okolje ali zdravje ljudi. Nevarni odpadki, ki se bodo prevažali ali skladiščili, morajo biti opremljeni z oznako za nevarne lastnosti v skladu s predpisi, ki urejajo kemikalije. Nevarni odpadki, ki se bodo prevažali v železniškem ali zračnem prometu ter po morju in celinskih vodah, pa morajo biti pakirani in označeni v skladu s predpisi, ki urejajo prevoz nevarnega blaga.
- 6.1.4 Upravljavec mora odpadke do oddaje v nadaljnje ravnanje skladiščiti ločeno in zagotoviti, da se odpadki ne mešajo in z njimi ravnati tako, da jih je mogoče obdelati.
- 6.1.5 Upravljavec mora za nastale odpadke zagotoviti obdelavo odpadkov tako, da jih odda osebi, ki je vpisana v evidenco oseb, ki ravnaajo z odpadki.
- 6.1.6 Upravljavec mora izpolnjevanje obveznosti iz točke 6.1.5 dokazovati:
 - s pogodbo ali drugim dokazilom o oddaji oziroma prodaji odpadkov prevzemniku odpadkov ter veljavnim evidenčnim listom, kadar oddaja odpadke

- zbiralcu odpadkov, trgovcu ali neposredno izvajalcu obdelave odpadkov v Republiki Sloveniji ali
- s transportno listino v skladu z Uredbo 1013/2006/ES, kadar pošilja odpadke v obdelavo v druge države.
- 6.1.7 Upravljavec mora zagotoviti, da vsako pošiljko odpadkov, ki jo odda zbiralcu, trgovcu ali neposredno obdelovalcu odpadkov, evidentira z evidenčnim listom pred začetkom pošiljanja, kadar oddaja nevarne odpadke, oziroma najpozneje v 30 dneh po zaključku pošiljanja, kadar oddaja nenevarne odpadke.
- 6.1.8 Upravljavec mora imeti izdelan Načrt gospodarjenja z odpadki za štiri leta in ga vsako leto pregledati in ustrezno popraviti. Pri izdelavi načrta mora upravljavec odpadkov glede obdelave odpadkov upoštevati usmeritve iz operativnih programov varstva okolja.
- 6.1.9 Upravljavec mora voditi evidenco o nastajanju odpadkov s podatki o nastalih odpadkih in o virih njihovega nastajanja, o začasno skladiščenih odpadkih, o odpadkih, ki jih obdeluje sam, o oddanih odpadkih prevzemniku odpadkov in o izvoženih odpadkih in odpadkih, poslanih v države članice Evropske Unije. Sestavni del evidence o nastajanju odpadkov so potrjeni evidenčni listi o ravnanju z odpadki in transportne listine v skladu z Uredbo 1013/2006/ES.
- 6.1.10 Upravljavec mora dokumentacijo o evidenci iz točke 6.1.9 za posamezno kalendarско leto hraniti najmanj pet let.
- 6.2 Zahteve za ustrezno ravnanje z embalažo in odpadno embalažo**
- 6.2.1 Upravljavec mora imeti sklenjeno pogodbo z družbo za ravnanje z odpadno embalažo, ki v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z embalažo in odpadno embalažo, zagotavlja ravnanje z odpadno embalažo.
- 6.2.2 Upravljavec mora o načinu zagotavljanja predpisanega ravnanja z embalažo in odpadno embalažo na primeren način obveščati svoje kupce ob dobavi.
- 6.2.3 Odpadno embalažo, ki ni komunalni odpadek, je prepovedano prepuščati ali oddajati izvajalcu javne službe kot mešani komunalni odpadek ali kot ločeno zbrano frakcijo komunalnih odpadkov.
- 6.3 Zahteve za predelavo odpadkov**
- 6.3.1 Upravljavec je vpisan v evidenco oseb, ki predelujejo odpadke, ki jih vodi Agencija RS za okolje pod številko 436.
- 6.3.2 Skladiščenje odpadkov za predelavo, livarskega vložka, mora biti urejeno na način, da je preprečeno onesnaževanje tal.
- 6.3.3 Upravljavcu se dovoljuje predelava nenevarnih odpadkov, kot jih določa Tabela 20 na kupolni in indukcijski lončni peči, po postopku predelave R4-recikliranje /pridobivanje kovin in njihovih spojin, v skupni količini 40.000 ton/leto.

Tabela 20: Vrste in količine odpadkov za predelavo

Klasifikacijska številka odpadka	Naziv odpadka
12 01 01	opilki in ostružki železa
12 01 02	prah in delci železa
12 01 03	opilki in ostružki barvnih kovin
12 01 04	prah in delci barvnih kovin
19 12 02	železne kovine

- 6.3.4 Upravljavec mora zagotoviti, da se predelava odpadkov izvaja tako, da ni ogroženo človekovo zdravje in brez uporabe postopkov in metod, ki bi z emisijo snovi in energije čezmerno obremenjevali okolje.
- 6.3.5 Upravljavec mora odpadke, ki se mu jih dovoljuje predelovati v napravi skladiščiti ločeno od ostalih odpadkov in z njimi ravnati tako, da izpolnjujejo zahteve za naveden način predelave. Odpadke mora skladiščiti v za to namenjenih in v skladu s predpisi, ki urejajo skladiščenje odpadkov, snovi in pripravkov, urejenih objektih ali napravah.
- 6.3.6 Upravljavec mora po izvedeni predelavi zagotoviti nadaljnje ravnanje s preostanki odpadkov skladno s predpisi na področju ravnanja z odpadki.
- 6.3.7 Upravljavec mora voditi evidenco o vrsti, količini in imetnikih prevzetih odpadkov, vrstah in količinah uvoženih odpadkov in odpadkov pridobljenih iz držav članic EU, vrstah in količinah skladiščenih odpadkov pred predelavo, vrstah, količinah in imetnikih odpadkov, katerih predelavo je zavrnil, načinu predelave, ločeno po vrstah odpadkov ter vrstah in količinah produktov predelave in o nadaljnjem ravnanju z njimi.
- 6.4 **Obveznosti poročanja za odpadke**
- 6.4.1 Upravljavec mora Agenciji RS za okolje najkasneje do 31. marca tekočega leta dostaviti poročilo o nastalih odpadkih in ravnanju z njimi za preteklo koledarsko leto.
- 6.4.2 Upravljavec mora Agenciji RS za okolje najkasneje do 31. marca tekočega leta za preteklo koledarsko leto skladno s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki dostaviti poročilo o prevzetih odpadkih in njihovi predelavi.

7 Okoljevarstvene zahteve za učinkovito rabo vode in energije

- 7.1 Upravljavec mora voditi evidenco o porabi vode in energije.

8 Ukrepi za čim višjo stopnjo varstva okolja kot celote ter zmanjševanje tveganja ob nesrečah in obvladovanje nenormalnih razmer

8.1 Skladiščenje in prenos nevarnih snovi

- 8.1.1 Rezervoarji in skladišča za skladiščenje nevarnih snovi ter transportne naprave nevarnih in škodljivih snovi, morajo biti grajeni, postavljeni in opremljeni tako, da je onemogočeno onesnaženje vode, zraka in tal ali poslabšanje njihovih lastnosti.
- 8.1.2 Z rezervoarji in skladišči za skladiščenje nevarnih snovi ter transportnimi napravami nevarnih in škodljivih snovi je treba ravnati in obratovati tako, da je onemogočeno onesnaženje vode ali škodljivo spreminjanje njenih lastnosti. V primeru netesnosti rezervoarjev, skladišč in transportnih naprav nevarnih snovi, ki je ni mogoče odpraviti, zaradi tega pa obstaja nevarnost onesnaženja ali poslabšanja kakovosti vode, zraka ali tal, je treba prenehati z njihovim obratovanjem in jih izprazniti.
- 8.1.3 Upravljavec mora za rezervoarje in druge skladiščne naprave za skladiščenje nevarnih snovi sprejeti obratovalni poslovnik in zanje voditi obratovalni dnevnik.
- 8.1.4 Embalažne posode manjše prostornine z nevarnimi snovmi morajo biti skladiščene na utrjenih površinah.
- 8.1.5 Polnjenje in praznjenje skladiščnih enot za nevarne snovi morajo nadzorovati za to delo kvalificirani delavci. V času polnjenja ali praznjenja morajo biti ti delavci neprekinjeno navzoči.
- 8.1.6 Površine, na katerih se prečrpavajo in pretakajo nevarne snovi (prečrpališča) morajo biti utrjene s plastjo nepropustnega materiala in opremljene tako, da razlite nevarne snovi ne morejo odtekat v površinske vode, v kanalizacijo ali pronicati v

tla. Padavinske vode odtekajo v kanalizacijo oziroma odvodnik prek primerne čistilne naprave.

8.2 Zahteve, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprave

- 8.2.1 Ob prenehanju obratovanja naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja mora upravljavec, v primeru stečaja upravljavca pa stečajni upravitelj, vse nevarne snovi in odpadke, ki se nahajajo v napravi ali so nastale zaradi delovanja naprave, odstraniti v skladu s predpisi, ki urejajo področje ravnanja z odpadki.
- 8.2.2 Po odstranitvi nevarnih snovi in odpadkov iz točke 8.2.1 izreka tega dovoljenja mora upravljavec, v primeru stečaja upravljavca pa stečajni upravitelj, izvesti tudi monitoring onesnaženosti tal in v primeru prekomerne onesnaženosti zemljine izvesti sanacijo zemljine skladno z veljavnimi predpisi.

9 Drugi posebni pogoji za obratovanje naprave

9.1 Drugi posebni pogoji pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja

- 9.1.1 Upravljavec mora redno spremljati porabo energije, vode, osnovnih in pomožnih materialov, emisij v zrak in vodo in nastanek odpadkov.
- 9.1.2 Upravljavec mora poročati Agenciji RS za okolje o izpustih in prenosih onesnaževal do 31. marca v tekočem letu za preteklo leto v skladu s predpisi o Evropskem registru izpustov in prenosov onesnaževal in predpisi, ki urejajo prve meritve in obratovalni monitoring odpadnih vod, prve meritve in obratovalni monitoring emisij snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter ravnanje z odpadki.

10 Obveznost obveščanja o spremembah

- 10.1 Upravljavec mora v primeru spremembe upravljavca najkasneje v roku 15 dneh obvestiti Agencijo RS za okolje o novem upravljavcu.
- 10.2 Upravljavec mora vsako nameravano spremembo v obratovanju naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja, povezano z delovanjem ali razširitvijo naprave, ki lahko vpliva na okolje, pisno prijaviti Agenciji RS za okolje, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki.
- 10.3 Upravljavec mora Agencijo RS za okolje pisno obvestiti o nameri dokončnega prenehanja obratovanja naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki.
- 10.4 Upravljavec, v primeru stečaja upravljavca pa stečajni upravitelj, mora Agencijo RS za okolje pisno obvestiti o izpolnjevanju zahtev iz okoljevarstvenega dovoljenja, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprave, če je uveden postopek likvidacije upravljavca ali začet stečajni postopek, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki.

11 Čas veljavnosti dovoljenja

- 11.1 Okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja se izdaja za določen čas, in sicer za dobo 10 let od dneva dokončnosti okoljevarstvenega dovoljenja.

12 Pritožba stranskega udeleženca

- 12.1 Pritožba stranskega udeleženca ne zadrži izvršitve tega dovoljenja.

13 Stroški postopka

13.1 V tem postopku stroški niso nastali.

O b r a z l o ž i t e v

I. Zahtevek za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja

Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, ki kot organ v sestavi ministrstva opravlja naloge s področja varstva okolja (v nadaljevanju: naslovni organ) je dne 27. 10. 2006, s strani stranke – upravljavca LIVAR, Proizvodnja in obdelava ulitkov, d.d., Ljubljanska cesta 43, 1295 Ivančna Gorica, (v nadaljevanju: upravljavec), ki jo zastopa predsednik uprave mag. Uroš Korže, prejela zahtevek za pridobitev dovoljenja za obratovanje naprave, ki lahko povzroča onesnaževanja okolja večjega obsega, in sicer za napravo za taljenje in litje sive in nodularne litine s proizvodno zmogljivostjo taljenja 300 ton na dan (v nadaljevanju: naprava). Naprava se nahaja na kraju Ulica heroja Starihe 17, 8340 Črnomelj. Stranka je vlogo dopolnila dne 25. 11. 2009, 22. 12. 2009, 7. 1. 2010, 11. 1. 2010, 8. 3. 2010, 15. 3. 2010 in 9. 4. 2010.

II. Pravna podlaga za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja

V skladu z 68. členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-odl.US, 112/06-Odl.US 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08 in 108/09, v nadaljevanju: ZVO-1) mora upravljavec za obratovanje naprave, v kateri se bo izvajala dejavnost, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega, in za vsako večjo spremembo v obratovanju te naprave pridobiti okoljevarstveno dovoljenje. Okoljevarstveno dovoljenje se lahko izda za eno ali več naprav ali njenih delov, ki so na istem kraju in imajo istega upravljavca. Skladno z Uredbo o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07) je naprava, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega, nepremična tehnološka enota, v kateri poteka ena ali več dejavnosti s proizvodno zmogljivostjo nad pragom iz priloge 1, ki je sestavni del te uredbe, in na istem kraju katerakoli druga z njo neposredno tehnično povezana dejavnost, ki lahko povzroča obremenitev okolja. Med naprave se ne uvrščajo naprave, ki se uporabljajo samo za raziskave, razvoj in preizkušanje novih izdelkov ter procesov. Druga z napravo neposredno tehnično povezana dejavnost je dejavnost, ki je nujno potrebna za delovanje naprave, ali pa je njeno delovanje pogoj ali vzrok njenega obstoja tudi, če ne obratuje na istem kraju. Obstoječa naprava je naprava, ki je obratovala na dan uveljavitve te uredbe ali je bilo pred njeno uveljavitvijo pridobljeno pravnomočno gradbeno dovoljenje po predpisih o graditvi objektov.

Skladno s prvim odstavkom 70. člena ZVO-1 mora upravljavec v zvezi z obratovanjem naprave, v kateri se bo izvajala dejavnost, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega, zagotoviti ukrepe za preprečevanje onesnaževanja okolja, zlasti z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, preprečitev onesnaženja okolja večjega obsega, preprečevanje nastajanja odpadkov skladno s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki, predelavo nastalih odpadkov ali njihovo odstranjevanje skladno s predpisi, če predelava tehnološko ali ekonomsko ni mogoča, učinkovito rabo energije, preprečevanje nesreč in omejevanje njihovih posledic in preprečitev onesnaževanja okolja in vzpostavitev zadovoljivega stanja okolja na kraju naprave po dokončnem prenehanju njenega obratovanja.

Prvi odstavek 72. člena ZVO-1 določa, da mora naslovni organ odločiti o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja za napravo iz 68. člena ZVO-1, tj. naprave, v kateri se bo izvajala

dejavnost, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega, v šestih mesecih od dneva prejema popolne vloge, pri čemer na primeren način upošteva tudi mnenja in pripombe javnosti.

Vsebina okoljevarstvenega dovoljenja je določena v 74. členu ZVO-1 in 8. členu Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07).

III. Ugotovljeno dejansko stanje in dokazi na katere je oprto

Naslovni organ je v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja odločal na podlagi vloge in dopolnitev vloge z naslednjimi prilogami:

- Uporabno dovoljenje št. 351-103/75 z dne 17. 11. 1976, Skupščina Občine Črnomelj;
- Uporabno dovoljenje št. 351-88/77 z dne 9. 1. 1980, Skupščina Občine Črnomelj;
- Vodnogospodarsko soglasje št. 324/A-33/77, z dne 21. 3. 1977, Republiški sekretariat za urbanizem;
- Uporabno dovoljenje št. 351-131/77, z dne 9. 1. 1980, Skupščina Občine Črnomelj;
- Uporabno dovoljenje št. 351-131/77, z dne 27. 7. 1979, Skupščina Občine Črnomelj;
- Uporabno dovoljenje št. 351-154/79, z dne 3. 9. 1985, Skupščina Občine Črnomelj;
- Uporabno dovoljenje št. 351-394/79, z dne 14. 8. 1984, Skupščina Občine Črnomelj;
- Uporabno dovoljenje št. 351-154/79, z dne 16. 4. 1984, Skupščina Občine Črnomelj;
- Načrt parcele št. 90311-9697/2004, z dne 18. 8. 2004, Območna Geodetska Uprava Novo mesto;
- Poročilo meritvah emisij snovi v zrak za podjetje Livar d.d., obrat Črnomelj, izdelovalec ZVD Zavod za varstvo pri delu, št. poročila LET 20090006, z dne 23. 4. 2009;
- Poročilo meritvah emisij snovi v zrak za podjetje Livar d.d., obrat Črnomelj, izdelovalec Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto, št. poročila 44-173/08-236ELII, z dne 15. 10. 2008;
- Poročilo meritvah emisij snovi v zrak za podjetje Livar d.d., obrat Črnomelj, izdelovalec Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto, št. poročila 44-17/08-31ELII, z dne 8. 4. 2008;
- Poročilo meritvah emisij snovi v zrak za podjetje Livar d.d., obrat Črnomelj, izdelovalec Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto, št. poročila 44-181/07-296ELII, z dne 27. 2. 2008;
- Poslovník za čistilno napravo Z6 Viseči brusi in bravo, upravljavec sam, z dne 9. 2. 2009;
- Poslovník za čistilno napravo Z7 Izpust peskalni stroji, upravljavec sam, z dne 9. 2. 2009;
- Poslovník za čistilno napravo Z9 Izpust MM in priprava peska MecMaster, upravljavec sam, z dne 9. 2. 2009;
- Poslovník za čistilno napravo Z16 Izpust BMD in DISA, upravljavec sam, z dne 9. 2. 2009;
- Poslovník za čistilno napravo Z18 Kupolka, upravljavec sam, z dne 9. 2. 2009;
- Poslovník za čistilno napravo Z21 Izpust jedrarski stroji (pralec aminov), upravljavec sam, z dne 9. 2. 2009;
- Poslovník za čistilno napravo Z29 Izpust priprava peska 1 (stara PP), upravljavec sam, z dne 9. 2. 2009;
- Poslovník za čistilno napravo Z32 Izpust filter BMD, upravljavec sam, z dne 9. 2. 2009;
- Poročilo o obratovalnem monitoringu za vire hrupa v naravnem in življenskem okolju za podjetje Livar d.d., PC Črnomelj, izdelovalec Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto, št. poročila 44-181/07-288HLII, z dne 15. 10. 2007;

- Poročilo o meritvah virov nizkofrekvenčnih elektromagnetnih polj za potrebe IPPC zavezanca podjetja Livar d.d., na lokaciji Ulica Heroja Stariha 17, Črnomelj, št. poročila LNS-2006-0082-TZ, z dne 1. 7. 2006;
- Pogodba o prenosu obveznosti skladno z 20. členom Pravilnika o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo z družbo INTERSEROH, z dne 16. 5. 2006;
- Mnenje izvajalca javne službe odvajanja in čiščenja odpadne vode o odvajanju odpadne vode za podjetje Livar d.d. obrat Črnomelj, Javno podjetje komunala Črnomelj d.o.o., št. 18-KAG-55/09, z dne 5. 1. 2010;
- Načrt gospodarjenja z odpadki za obdobje 2009 – 2012, z dne 1. 4. 2010;
- Poročilo o obratovalnem monitoringu odpadnih vod za podjetje Livar d.d. PC Črnomelj za leto 2008, izdelovalec Iskraemeco d.d., št. Poročila 70/09, z dne 4. 2. 2009.

V postopku je bilo na podlagi predložene dokumentacije in opravljene ustne obravnave z ogledom naprave na kraju samem dne 18. 11. 2009, ugotovljeno naslednje:

Naslovni organ je na podlagi vloge za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja ugotovil, da je naprava iz točke 1 izreka tega dovoljenja obstoječa naprava, ki se skladno s prilogo 1 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07) razvršča med livarne železa z oznako vrste dejavnosti **2.4**. Za to vrsto naprav je določen prag proizvodne zmogljivosti taljenja več kot 20 ton na dan, zato se naprava iz točke 1 tega dovoljenja z zmogljivostjo taljenja 300 ton/dan, šteje za napravo, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega.

Naprava leži na zemljiščih s parcelnimi številkami 1127/1, 1127/2, 1103/10, 1103/4, 1101/22, 1101/21, 1098/3, 1111/1, 1112/1, 1107/4, 1096/26, 1101/29 in 1101/31 vse k. o. Črnomelj, na lokaciji Ulica heroja Starihe 17, 8340 Črnomelj. Vsa zemljišča, navedena v tem odstavku obrazložitve, so v lasti upravljavca.

Upravljavec na kraju naprave iz prejšnjega odstavka ne upravlja z drugo napravo ali obratom, ki bi imela z napravo iz točke 1 izreka tega dovoljenja skupne objekte ali naprave za odvajanje emisij ali ravnanje z odpadki.

Območje naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja je na osnovi določil 3. člena Uredbe o ukrepih za ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 52/02 in 41/04) in 2. člena Sklepa o določitvi območij in stopnji onesnaženosti žveplovega dioksida, dušikovih oksidov, delcev, svinca, benzena, ogljikovega monoksida in ozona v zunanjem zraku (Uradni list RS, št. 72/03), razvrščeno v območje onesnaženosti SI 3, ki obsega Območje Gorenjske, osrednje Slovenije in jugovzhodne Slovenije brez območja Mestne občine Ljubljana za katero je določena II. stopnja onesnaženosti zunanjega zraka.

Industrijski kompleks z obravnavanimi napravami se v skladu z Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05, 34/08 in 109/09) razvršča v območje IV. stopnje varstva pred hrupom, medtem ko so stavbe z varovanimi prostori v neposredni bližini, kjer se ocenjujejo kazalci hrupa, ki ga povzroča obratovanje naprav, uvrščene v III. stopnjo varstva pred hrupom.

Območje naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja, znotraj katerega so le nizkofrekvenčni viri elektromagnetnega sevanja, se nahaja v industrijskem območju, ki je skladno s 3. členom Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Uradni list RS, št. 70/96 in 41/04), uvrščeno v območje II. stopnje varstva pred sevanji.

Naprava iz točke 1 izreka tega dovoljenja, ni obrat po določbah Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 71/08).

LIVAR, Proizvodnja in obdelava ulitkov, d.d. je specializiran za proizvodnjo ulitkov iz sive in nodularne litine. Podjetje ima certificiran Sistem vodenja kakovosti ISO 9001:2000, Sistem ravnanja z okoljem ISO 14001 in Sistem vodenja kakovosti v avtomobilski industriji ISO/TS 16949:2002. V podjetju je zaposlenih ca. 320 delavcev.

Kot livarski vložek se v livarni uporabljajo odpadki iz tehnoloških postopkov preoblikovanja pločevine, sivo surovo hematitno železo ter livarske legure. Livarski vložek se skladišči v skladišču livarskega vložka in dodatkov. Skladiščenje je pokrito in zaščiteno pred direktnimi vremenskimi vplivi, betonska tla skladišča preprečujejo onesnaževanje tal.

V napravi iz točke 1 izreka dovoljenja se talina proizvaja na t.i. »long campaign« kupolni peči in eni indukcijski lončni peči. Kupolna peč obratuje 24h na dan 5-6 dni na teden in ima zmogljivost 10-12 t/h, kar je 240-280 t/dan. Indukcijska lončna peč EP ITM – 5P BBC je namenjena predvsem ogličenju, legiranju ter segrevanju na predpisano temperaturo. Peč je kapacitete 5.000 kg taline, $P_e=1,2$ MW (50 Hz).

Livarski vložek kupolne peči je sestavljen iz grodlja, jeklenega odpada, krožnega materiala, ostružki, koks, ferolegur (SiC, FeSi), ter dodatki za zagotavljanje tekočnosti žilindre (kalcitna kamenina). Šaržirna odprtina se nahaja nad zajemom dimnih plinov. Za podpih peči se uporablja hladen zrak, izboljšana energetska učinkovitost peči je dosežena z vpihavanjem zraka, obogatene s kisikom, preko vrste pihalic. Kupolne peči tipa »long campaign« imajo zaradi tehnologije taljenja daljši čas kontinuiranega obratovanja med dvema vzdrževalnima posegoma, zato so v primerjavi s klasičnimi kupolnimi pečmi, ki obratujejo v duplex načinu bolj učinkovite, (popravilo sifona se izvaja vsak teden, popravilo talilnika peči, pa na 10-12 tednov). Odpadni plini, ki nastajajo med obratovanjem kupolne peči, se na kraju nastanka zajemajo. Odpadne pline se najprej ohladi z dovajanjem zunanega zraka v odvodni kanal, nato pa še s prisilnim hlajenjem v hladilniku (trije hladilniki s po 6 ventilatorji), kjer je prenos toplote izveden s toplotnim izmenjevalcem zrak/zrak. Tako ohlajeni dimni plini se odvedejo najprej na ciklon, nato pa na vrečasti filter, kjer se odstranijo prašni delci. Vrečasti filter Airecosystem tip PES NAP 270 H 35 ima vgrajenih 420 poliestrskih vreč s 672 m² filtrne površine. Izločeni prašni delci se s pomočjo polžastega transporterja odvajajo v zbirni kontejner. Očiščeni odpadni plini se skozi odvodnik Z18, ki je prostorsko določen z Gauss-Krügerjevima koordinatama (v nadaljevanju: koordinatama) $y=514706$ in $x=47476$, višine 16 m od nivoja tal, ter največjim prostorninskim pretokom 33.000 m³/h (pri 300 mm H₂O) izpuščajo v zrak. Za nadzor delovanja filtra se uporablja meritev diferenčnega tlaka.

Odpadni plini iz indukcijske lončne peči, ki vsebujejo prah in metalurške pline, trenutno niso zajeti, potrebno pa je urediti zajemanje odpadnih plinov v vseh fazah procesa taljenja, torej v fazi zalaganja, taljenja, legiranja in prelivanja taline v livno ponovco.

Talina, proizvedena v kupolnih pečeh, se zbira ter homogenizira v receptorju IKP-15, ki je kanalska indukcijska peč z zmogljivostjo hranjenja 14/16 t taline, $P_e=450$ kW. Kanalska indukcijska peč se uporablja kot kompenzator med talilnico in livnimi linijami in je običajno napolnjena z bazno litino, ki se uporablja na livnih linijah Cepljenje (modificiranje) poteka v treh korakih: predcepljenje v fazi taljenja, cepljenje v transportno ponovco med prelivanjem in cepljenje v curek taline med litjem v formo.

Nodularna litina, ki se od sive litine razlikuje v obliki izločenega grafita, pri sivi litini je grafit izločen v lamelarni obliki, pri nodularni litini pa v kroglasti obliki, se proizvaja tako, da se v talino uvaja z magnezijevo leguro FeSiMg polnjena žica. Hitrost in količina uvedene žice je programsko nadzorovana in je odvisna od količine in temperature litine. Odpadni plini, ki pri tem nastajajo, se zajemajo in odvajajo v čistilno napravo linije MecMaster. Očiščeni odpadni plini se skozi odvodnik Z9 izpuščajo v zrak.

Peščene mešanice za izdelavo form se pripravljajo v dveh tehnoloških enotah priprave peska, in sicer pripravi peska za linijo MecMaster, zmogljivost priprave peska 67 ton/uro in pripravi peska za linijo BMD in DISA (stara priprava peska), zmogljivost priprave peska 51 ton/uro. Tehnološko enoto priprave peska sestavljajo tehnološka enote: regeneracija peska, hlajenje peska in mešalec peska. Surovine za pripravo peščenih mešanic in jeder so bentonit, premogova črnina, kremenčev pesek, oplaščen pesek in povratni pesek iz iztresenih form. Suh kremenčev pesek, ki se uporablja na pripravi peska za linijo MecMaster se skladišči v kovinskem silosu z oznako Sk12 z zmogljivostjo skladiščenja 30 ton, vlažen kremenčev pesek za pripravo peska linij BMD in DISA pa se skladišči v zunanjem skladišču pod nadstreškom z oznako Sk14 z zmogljivostjo skladiščenja 100 ton peska. Bentonit za pripravo peska linij BMD in DISA se skladišči v kovinskem silosu z oznako Sk18 z zmogljivostjo skladiščenja 70 ton, bentonit za linijo MecMaster pa v kovinskem silosu Sk10 z zmogljivostjo skladiščenja 40 ton. Premogova črnina za pripravo peska linij BMD in DISA se skladišči v kovinskem silosu z oznako Sk19 z zmogljivostjo skladiščenja 35 ton, premogova črnina za linijo MecMaster pa v kovinskem silosu Sk11 z zmogljivostjo skladiščenja 35 ton.

Emisije prahu, ki nastajajo v tehnološkem postopku priprave peska za linijo MEC Master se zajemajo in odvajajo v čistilno napravo odpadnih plinov. Uporabljena tehnika čiščenja odpadnih plinov je čiščenje z vrečastim filtrom MecMaster tip PJ 561/11/4, ki ima vgrajenih 561 poliestrskih vreč z 1072 m² filtrne površine. Očiščeni odpadni plini se skozi odvodnik **Z9**, ki je prostorsko določen s koordinatama y= 514758 in x= 47492, višine 18,2 m od nivoja tal, ter največjim prostorninskim pretokom 91.750 m³/h (pri 100 mm H₂O) izpuščajo v zrak.

Emisije prahu, ki nastajajo v tehnološkem postopku priprave peska za liniji BMD in DISA se zajemajo in odvajajo v čistilno napravo odpadnih plinov. Uporabljena tehnika čiščenja odpadnih plinov je čiščenje z vrečastim filtrom, ki ima vgrajenih 540 poliestrskih vreč z 742 m² filtrne površine. Očiščeni odpadni plini se skozi odvodnik **Z29**, ki je prostorsko določen s koordinatama y= 514690 in x= 47438, višine 17,5 m od nivoja tal, ter največjim prostorninskim pretokom 68.000 m³/h (pri 100 mm H₂O) izpuščajo v zrak. Iz tako pripravljene peščene mešanice se na avtomatiziranih formarskih strojih BMD, DISA in MecMaster pripravijo forme.

Peščena jedra, se izdelujejo iz oplaščenih peskov po hladno utrjujočem, t.i. cold box postopku na treh jedrarskih strojih, ter po vroče utrjujočem, t.i. croning postopku na sedmih jedrarskih strojih. V manjši meri se jedra izdelujejo tudi ročno, s hladno utrjujočim postopkom z uporabo vodnega stekla in ogljikovega dioksida.

Jedra po Cold box postopku se v treh jedrarskih strojih tip Hansberg izdelajo tako, da se v kremenčev pesek primeša v topilu raztopljeno fenolno smolo in poliizocianat. V tako pripravljeno dvokomponentno vezivo se doda dimetilizopropilamin (DMIA), ki deluje kot katalizator (utrjevalec). Poliuretanska smola, ki nastane med kemijsko reakcijo omogoči nastanek jedra z ustrezno mehansko trdnostjo. Odpadni plini, ki nastanejo v tehnološkem postopku izdelave jeder vsebujejo amine ter se zajemajo in odvajajo v čistilno napravo. Uporabljena tehnika čiščenja je pranje odpadnih plinov s razredčeno raztopino H₂SO₄. Čistilna naprava deluje optimalno kadar je pH čistilne raztopine med 0 in 1,5. Izrabljeno pralno tekočino iz pralnika odpadnih plinov, ki vsebuje amino sulfate prevzema zbiralec odpadkov, ki je vpisan v register oseb, ki ravnajo z odpadki. Maksimalna koncentracija sulfata je 400 g/l. Očiščeni odpadni plini se skozi odvodnik **Z21**, ki je prostorsko določen z koordinatama y= 514776 in x= 47488, višine 12 m od nivoja tal. Pesek za izdelavo cold box jeder se skladišči v kovinskem silosu z zmogljivostjo skladiščenja 55 ton.

Jedra po Cronic postopku se v treh jedrarskih strojih tip: Gostol izdelajo iz že pripravljenega oplaščenega kremenčevega peska, ki se iz dozirne posode s pomočjo komprimiranega zraka ustrelji v ogret jedrovnik. Jedrovnik se ogreva na temperaturo med 250 °C in 300 °C s pomočjo utekočinjenega naftnega plina (UNP), čas pečenja je odvisen od oblike in velikosti

jedra. Odpadni plini, ki nastajajo ob izdelavi jeder se bodo po rekonstrukciji obstoječega nedelujočega odsesovanja odvedli izven proizvodnih prostorov skozi odvodnik z oznako **Z24**.

Jedra po postopku izdelave z ogljikovim dioksidom se izdelajo tako, da se kremenčev pesek pomešan z vodnim steklom v različnih razmerjih med $\text{SiO}_2/\text{Na}_2\text{O}$ prepiha z ogljikovim dioksidom. Jedra, ki tako nastanejo so krhka in primerna za uporabo v manjših serijah izdelkov. Pri izdelavi tovrstnih jeder ne nastajajo odpadni plini.

Po izdelavi se jedra premažejo z ognjeodpornim premazom na grafitni ali silikatno oksidni osnovi, ter se posušijo v na zraku, ali v sušilniku. Ob sušenju jeder ne nastajajo odpadni plini.

Po vstavitvi jeder v tako pripravljene forme se začne postopek litja. Litje, tako kot tudi formanje poteka na treh livnih linijah, in sicer na livni liniji BMD, DISA in MecMaster.

Odpadni plini iz bočnih nap linije litja BMD se zajemajo, ter se odvajajo v čistilno napravo odpadnih plinov. Uporabljena tehnika čiščenja odpadnih plinov je čiščenje z vrečastim filtrom Airecosystem tip NAP PL 300 H 35, ki ima vgrajenih 720 poliestrskih vreč z 412 m^2 filtrne površine. Očiščeni odpadni plini se skozi odvodnik **Z32**, ki je prostorsko določen s koordinatama $y=514762$ in $x=47461$, višine 15 m od nivoja tal, ter največjim prostorninskim pretokom $33.000 \text{ m}^3/\text{h}$ (pri $100 \text{ mm H}_2\text{O}$) izpuščajo v zrak. Po izvedbi ukrepa zajemanja odpadnih plinov livne in hladilne linije BMD in DISA v celotni dolžini, bodo le-ti odvajani v čiščenje na predhodno navedni filter Airecosystem tip NAP PL 300 H 35, ki je zaključen s odvodnikom **Z32**.

Odpadni plini iz »razbijalne mize« linije BMD in DISA se zajemajo, ter se odvajajo v čistilno napravo odpadnih plinov. Uporabljena tehnika čiščenja odpadnih plinov je čiščenje z vrečastim filtrom Airecosystem tip PES NAPL 540 H 35, ki ima vgrajenih 540 poliestrskih vreč z 756 m^2 filtrne površine. Očiščeni odpadni plini se skozi odvodnik **Z16**, ki je prostorsko določen s koordinatama $y=514755$ in $x=47429$, višine 12,3 m od nivoja tal, ter največjim prostorninskim pretokom $60.000 \text{ m}^3/\text{h}$ (pri $360 \text{ mm H}_2\text{O}$) izpuščajo v zrak.

Odpadni plini iz linije litja in hlajenja DISA in BMD se ne zajemajo in spadajo med razpršene vire emisij.

Postopki končne obdelave ulitkov zajemajo tehnološke operacije odstranjevanja ulivnih sistemov, formarskega peska in jeder, brušenje dolivkov, livarskega srha in popravila livarskih napak.

Odstranjevanje formarskega peska se izvaja v peskalnih strojih VKP 1200, G 1100, GG 500 (2 kom), G 750 (2 kom) in VP 1B. Delovne komore peskalnih strojev so zaprte. Odpadni plini, ki nastajajo v tehnološkem procesu peskanja se zajemajo in odvajajo v čistilno napravo odpadnih plinov. Uporabljena tehnika čiščenja odpadnih plinov je najprej ciklon ter nato še čiščenje z vrečastim filtrom IKON tip StFOPZ/2, ki ima vgrajenih 220 poliestrskih vreč z 480 m^2 filtrne površine. Očiščeni odpadni plini se skozi odvodnik **Z7**, ki je prostorsko določen s koordinatama $y=514739$ in $x=47535$, višine 12 m od nivoja tal, ter največjim prostorninskim pretokom $30.000 \text{ m}^3/\text{h}$ (pri $300 \text{ mm H}_2\text{O}$) izpuščajo v zrak. Za nadzor delovanja filtra se uporablja meritev diferenčnega tlaka.

Brušenje dolivkov in odstranjevanje livarskega srha se izvaja na ročnih brusilnih strojih in avtomatiziranem brusnem avtomatu Bravo. Odpadni plini, ki nastajajo v tehnološkem postopku brušenja se zajemajo in odvajajo v čistilno napravo. Uporabljena tehnika čiščenja odpadnih plinov je vrečasti filtrom Airecosystem SRL tip FCO D080 A4, ki ima vgrajenih 80 paton z 1.080 m^2 filtrne površine. Očiščeni odpadni plini se skozi odvodnik **Z6**, ki je prostorsko določen s koordinatama $y=514737$ in $x=47589$, višine 10,2 m od nivoja tal ter največjim prostorninskim pretokom $48.600 \text{ m}^3/\text{h}$ (pri $300 \text{ mm H}_2\text{O}$) izpuščajo v zrak.

Tako izdelani ulitki se pred transportom zaščitijo na liniji za antikorozijsko zaščito ulitkov (AKZ). Za zaščito ulitkov se uporabljajo barve na vodni osnovi, zato linija AKZ ne potrebuje vpisa v evidenco HOS naprav, ki jo vodi Agencija RS za okolje.

V liniji za antikorozijsko zaščito ulitkov naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja obratujeta dve srednji kurilni napravi za sušenje ulitkov z začetkom obratovanja pred več kot 20 leti. Kurilna naprava AKZ-Kotel 1 ima nazivno vhodno toplotno moč 250 kW, kurilna naprava AKZ-Kotel 2 pa ima nazivno vhodno toplotno moč 120 kW. Energent za obe srednji kurilni napravi je ekstra lahko kurilno olje. Dimni plini iz Kotla AKZ-1 se odvajajo skozi odvodnik **Z5** prostorsko določen s koordinatama $y=514723$ in $x=47586$, višine 9,6 m od nivoja tal. Dimni plini iz Kotla AKZ-2 pa skozi odvodnik **Z5**, ki je prostorsko določen s koordinatama $y=514723$ in $x=47586$, višine 9,5 m od nivoja tal.

V napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja se nahaja tudi stacionarna oprema, ki vsebuje ozonu škodljivo snovi (R12, R22) in fluoriranih toplogrednih plinov (R407c, R410a, R134).

Oprema ^{a.)} (tip)	Masa hladiva (kg)	Vrsta hladiva	
		ozonu škodljiva snov	fluoriran toplogredni plin ^{b.)}
MS SH 403	0,89	R22	-
MS SH 403	0,89	-	R407c
MS SH 403	0,89	-	R407c
MS NH 5000-40	0,80	-	R407c
MS NH 5000-50	0,80	-	R407c
MS NH 5000-50	0,98	-	R410a
MS NL2500	0,72	-	R410a
ACE VC400	0,30	-	R134a
ACE VC400	0,30	-	R134a
ACE HP 5500	1,70	-	R407c
AT 710-1	0,50	R12	-
AT 710-2	0,50	R12	-
TC 400	0,50	R12	-
ILR VS 10	0,50	R12	-
SUŠILEC ZRAKA	0,54	R22	-
KITAMURA	0,54	R22	-
MERILNICA SUŠILEC	0,30	-	R134a

Na kraju naprave obratujeta dva diesel električna agregata, in sicer agregat Uljanik tip: AGDG02-8V396TC31-K1479 z nazivno močjo $P_e=420$ kVA, in agregat STAMFORD tip: GSA60 TDMFDS z nazivno močjo ca. $P_e=500$ kVA, ki služita napajanju zasilne razsvetljave in obratovanja naprav (hladilni sistem), ki so potrebne zaradi zagotavljanja varne zaustavitve proizvodnje v primeru izpada elektro distribucijskega omrežja.

V napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja se nahaja tudi modelna mizarna, v kateri se večinsko pripravljajo negativni modelov za vlivanje. Mizarski stroji so odsesovani, očiščeni odpadni plini pa se vračajo v prostor.

V napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja se nahaja tudi kotlovnica, ki kot energetični vir uporablja težko kurilno olje in služi ogrevanju in pripravi tople vode. V kotlovnici obratuje kotel Đuro Đakovič tip 2000, tov.št. 4375 s vhodno toplotno močjo 2 MW. Kotel ima vgrajen gorilnik WANSON AWD42D tov.št. 7555, izdelan in vgrajen leta 1975. Kotel obratuje ca. 750 ur letno. Dimni plini iz kotlovnice se odvajajo skozi odvodnik **Z30** prostorsko določen s koordinatama $y=514748$ in $x=47348$ višine 30 m nad nivojem tal.

Mehanska obdelava se izvaja v objektu mehanske obdelave, in zajema:

- 1x horizontalni obdelovalni center KITAMURA H-400;
- 3x horizontalni obdelovalni center MORI SEIKI SH-403;
- 4x vertikalni obdelovalni center DAEWOO ACE-V400;
- 3x vertikalni obdelovalni center DAEWOO ACE-V430;
- 1x vertikalni obdelovalni center MORI SEIKI MV-JUNIOR;
- 1x horizontalni obdelovalni center MORI SEIKI NH-5000BT-50;
- 1x horizontalni obdelovalni center MORI SEIKI NH-5000 DCG;
- 1x horizontalni obdelovalni center MORI SEIKI NH-5000 BT-40;
- 1x horizontalni obdelovalni center DAEWOO HP5500;
- 1x CNC horizontalna stružnica DAEWOO PUMA-CT250;
- 2x CNC horizontalna stružnica DAEWOO PUMA-CT240;
- 1x CNC horizontalna stružnica DAEWOO PUMA-280;
- 2x CNC horizontalna stružnica DAEWOO PUMA-300;
- 1x CNC horizontalna stružnica MORI SEIKI NL 2500;
- 2x CNC vertikalna stružnica DAEWOO PUMA V550;
- 2x CNC vertikalna stružnica DAEWOO PUMA V400;
- 1x CNC vertikalna stružnica DAEWOO PUMA V500 2SP;
- 2x CNC vertikalna stružnica OKOMA&HOVA 2SP-V60;
- 2x CNC horizontalna stružnica PRVOMAJSKA AT-710;
- 1x CNC vertikalna stružnica ILR VS-10;
- 1x CNC horizontalna stružnica PRVOMAJSKA TC-400;
- 2x horizontalni večvretenski vrtalni stroj VALPA;
- 3x več vretenski vrtalni stroji;
- 7x univerzalna stružnica PA 35;
- 1x univerzalna stružnica PA 45;
- 2x Bohrwerk;
- 1x pehalni stroj in
- vertikalni balansirni stroj CEMB.

Glavni viri razpršene emisije celotnega prahu iz naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja so naslednje tehnološke enote in delovni postopki: razkladanje livarskega vložka, notranji transport livarskih peskov, emisije iz linije litja in hlajenja DISA, MECMaster in BMD, emisije ob transportu taline znotraj stavbe livarne, občasno izžiganje s kisikom in izredni dogodki na tehnikah čiščenja odpadnih plinov.

Glavni viri hrupa naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja so naslednje tehnološke enote in delovni postopki: razkladanje livarskega vložka, zalaganje kupolnih in indukcijskih peči, priprava peska, iztres ulitkov, peskanje in brušenje ulitkov, notranji transport ter obratovanje naprav za čiščenja odpadnih plinov. Med obratovanjem naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja so objekti smiselno funkcionalno zaprti, na odvodnikih naprav za čiščenje odpadnih plinov pa so nameščene protihrupne zaščite, ki učinkovito zmanjšajo hrup ventilatorjev.

Na industrijskem kompleksu se nahaja trinajst nizkofrekvenčnih virov elektromagnetnega sevanja, transformatorjev z elektroenergetskimi povezavami, ki so namenjeni splošni oskrbi z električno energijo in napajanju industrijskih porabnikov, katerih nazivna napetost je manjša od 110 kV. Seznam nizkofrekvenčnih virov elektromagnetnega sevanja je:

- Energoinvest, 1000 kVA, 20/0,4 kV;
- Energoinvest, 1000 kVA, 20/0,4 kV;
- Energoinvest, 265 - 500 kVA, 20/0,24-0,625 kV;
- Rade Končar, 400 kVA 20/0,4 kV;
- Energoinvest, 1000 kVA, 20/0,4 kV;

- Energoinvest, 630 kVA, 20/0,4 kV;
- EMO Ohrid, 1000 kVA, 20/0,4 kV;
- EMO Ohrid, 1000 kVA, 20/0,4 kV;
- EMO Ohrid, 1000 kVA, 20/0,4 kV;
- Energoinvest, 400 kVA, 20/0,4 kV;
- EMO Ohrid, 1000 kVA, 20/0,4 kV;
- BBC, 3500 kVA, 20/1,5 kV;
- EMO Ohrid, 1000 kVA, 20/0,4 kV.

Na industrijskem kompleksu obratujejo trije vijačni kompresorji, in sicer: Jager-1 (40 m³/min), Jager-2 (40 m³/min) in Atlas Copco (7 m³/min). Proizveden komprimiran zrak se porablja v jedrarni (ca. 6 m³/min), livarni (ca. 37 m³/min) in mehanska (končna) obdelava ulitkov (ca. 15 m³/min).

V napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja nastajajo industrijske, komunalne in padavinske odpadne vode. Industrijske odpadne vode nastajajo pri obratovanju obtočnega in pretočnega hladilnega sistema ter pri pranju strojev in naprav.

Najbolj onesnažene odpadne vode iz pralnika odpadnih plinov iz vira emisije snovi v zrak »Cold box jedrarna« se ob menjavi pralnega medija oddajajo kot odpadke.

Pretočni hladilni sistem se napaja iz črpališča v vodotoku Dobljica, ki je v upravljanju upravljavca. Letno se iz Dobljice odvzame ca. 35.000 m³ vode. Tako odvzeta voda se uporablja v pripravi peska za linijo DISA in BMD ter za hlajenje sekundarnih krogov: hladilnega stolpa kupolne peči, indukcijske talilne peči BBC IT5P, receptorja IKP 16/4, kompresorske postaje, hlajenje olja hidravličnih agregatov na liniji DISA, livni peči Junker RGD 3/200 in liniji BMD. Prenos toplote med sekundarnim in primarnim krogom predhodno navedenih hladilnih sistemov je izveden s ploščnimi izmenjevalci. V postopku priprave peska se del vode porabi za vlaženje livarskega peska, preostanek vode pa se preko iztoka V1 odvaja v javno kanalizacijo.

Iz vodovodnega sistema se odvzame letno ca. 42.100 m³ vode. Tako odvzeta voda se uporablja za pripravo peska linije litja in hlajenja MecMaster, za hlajenje obzidave kupolne peči, za nadomeščanje izhlapele vode iz obtočnega hladilnega sistema kupolne peči, barvanje jeder, vlaženje peska in sanitarije.

Obtočni hladilni sistem kupolne peči ima hladilno moč 2.700 kW. V hladilnem sistemu se nadomešča le v hladilnem stolpu izhlapela voda in voda, ki je iztekla okoli osi črpalk. Industrijske odpadne vode, ki nastajajo pri regeneraciji ionskih izmenjevalcev pri pripravi vode za obtočni hladilni sistem in pri odsoljevanju tega sistema se odvajajo v interno kanalizacijo.

V primeru okvare na pretočnem hladilnem sistemu (npr. padca tlaka vode v sistemu pod 3 bar, porasta temperature hladilne vode nad 50°C, izpada električne energije), kar bi povzročilo pregrevanje indukcijske talilne peči je predviden avtomatski preklon iz pretočnega hlajenja z vodo iz Dobljice na pretočno hlajenje z vodo iz vodovodnega omrežja. V času obratovanja zasilnega hlajenja indukcijske talilne peči vodovodna voda hladi primarni krog hlajenja peči ter se preko ventilov odvaja v kanalizacijski sistem. Hladilni sistem obratuje v takem režimu le toliko časa, da se omogoči varna zaustavitev talilne peči. Zasilno hlajenje z vodo iz vodovodnega omrežja ni zadostno za normalno obratovanje talilne peči.

Padavinske odpadne vode z manipulativnih površin iz točke 3.1.2 izreka tega dovoljenja, kakor tudi iz ostalih utrjenih tlakovanih ali z drugim materialom prekritih površin se preko šestih lovilcev olj, in sicer na ploščadi pri pripravi peska MecMaster, plato pred mehansko obdelavo, plato mehanične delavnice, pralne ploščadi viličarjev in rezervnih delov, pretakalne

ploščadi diesel goriva in pretakališča kurilnega olja, se odvajajo v interno kanalizacijo. Velikost vseh utrjenih površin je manjša od 5 ha. Iz vloge upravljavca je razvidno, da so trije lovilci olj, ki se nahajajo na ploščadi pri pripravi peska MecMaster, platoju pred mehansko obdelavo in platoju mehanične delavnice načrtovani, preizkušeni, označeni in obratujejo skladno s standardom SIST EN 858/2. Trije lovilci olj, ki se nahajajo na pralni ploščadi viličarjev in rezervnih delov, pretakalni ploščadi diesel goriva in pretakališču kurilnega olja, zgrajene leta 1976, bo upravljavec v skladu s predpisom prilagodil standardu SIST EN 858/2 do 9. 12. 2014.

V napravi nastajajo tudi komunalne odpadne vode približno 320 zaposlenih.

V interni kanalizaciji se vse industrijske odpadne vode obeh hladilnih sistemov in industrijske odpadne vode s pralnih ploščadi združijo s padavinskimi odpadnimi vodami z lovilcev olj ter komunalnimi odpadnimi vodami, ki se nato preko merilnega mesta MMV1-1 in preko iztoka **V1** odvajajo v javno kanalizacijo, ki je zaključena s komunalno čistilno napravo Vojna vas-Črnomelj.

V napravi za taljenje in litje sive litine nastajajo pretežno naslednji odpadki: odpadni livarski pesek iz tehnoloških procesov priprave form in jeder, prah iz filtrov za čiščenje odpadnih plinov, žlindra ter odpadne obloge kupolnih in indukcijskih peči. Količina odpadkov, ki nastane zaradi izvajanja dejavnosti v napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja, je več kot 150 ton nenevarnih in 200 kg nevarnih odpadkov, zato mora upravljavec imeti načrt gospodarjenja z odpadki.

Zaradi presejanja prenosa 2 ton nevarnih in 2.000 ton nenevarnih odpadkov izven kraja nastanka, je upravljavec naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja dolžan poročati Agenciji RS za okolje o letni količini prenosa nevarnih in nenevarnih odpadkov izven kraja nastanka v skladu s predpisom o Evropskem registru izpustov in prenosov onesnaževal.

IV. Pravna podlaga za določitev zahtev v zvezi z emisijami, dopustnih vrednosti emisij, obveznosti izvajanja obratovalnega monitoringa in poročanja ter razlogi za odločitev

Na podlagi 9. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07) se dopustne vrednosti emisij, to so mejne vrednosti emisij v vode, zrak in/ali tla, porabe naravnih virov in/ali energije ali drug ustrezen parameter, naveden v okoljevarstvenem dovoljenju, ki med obratovanjem naprave ne sme biti presežen, določijo za snovi iz Priloge 2, ki je sestavni del te uredbe, razen v primeru, če nastanek teh snovi pri delovanju naprave ni mogoč. Ne glede na to, se v dovoljenju lahko določijo dopustne vrednosti emisij tudi za snovi, ki niso navedene v Prilogi 2, če pomembno prispevajo k obremenjevanju okolja iz naprave glede na njegovo kakovost in predpisane standarde kakovosti okolja. Dopustne vrednosti emisij morajo biti strožje od vrednosti, dosegljivih z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik ali predpisanih mejnih vrednostih, če je to potrebno zaradi doseganja predpisanih standardov kakovosti okolja. Poleg dopustnih vrednosti emisije se v dovoljenju določijo tudi obratovalni pogoji, potrebni za zagotavljanje visoke stopnje varstva okolja kot celote, ki temeljijo na uporabi najboljših razpoložljivih tehnik.

Skladno z 11. členom Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07) se v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja glede vprašanj, ki niso urejena s to uredbo, smiselno uporabljajo določbe predpisov, ki urejajo obseg in vsebino vloge ter postopek za pridobitev in vsebino okoljevarstvenega dovoljenja za druge naprave.

Naslovni organ je na podlagi oglada naprave dne 18. 11. 2009 ugotovil, da je mogoče razpršene emisije celotnega prahu iz naprave dodatno zmanjšati, zato je v točki 2.1.2 izreka tega dovoljenja skladno z določbami 33. in 34. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08 in 61/09) določil zahteve v zvezi s preprečevanjem in zmanjševanjem emisije celotnega prahu.

Naslovni organ je za napravo iz točke 1 izreka tega dovoljenja določil ukrepe v zvezi z zmanjševanjem emisije snovi v zrak iz točk 2.1.3, 2.1.4, 2.1.5, 2.1.6, 2.1.7, 2.1.8, 2.1.9, 2.1.10, 2.1.11, 2.1.12 in 2.1.16 izreka tega dovoljenja na podlagi 33. in 34. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08 in 61/09) in 4. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz livarn sive litine, zlitin z železom in jekla (Uradni list RS, št. 34/07).

Naslovni organ je zahtevo po pripravi in vodenju poslovnikov in obratovalnih dnevnikov za naprave za čiščenje odpadnih plinov iz točke 2.1.13, 2.1.14 in 2.1.15 izreka tega dovoljenja določil na podlagi 42. in 43. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08 in 61/09).

Naslovni organ je določil nabor parametrov in dopustne vrednosti emisij snovi v zrak v točki 2.2 izreka tega dovoljenja na podlagi 3. in 7. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz livarn sive litine, zlitin z železom in jekla (Uradni list RS, št. 34/07) in 21., 22., 23., 28. in 49. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08 in 61/09), 4., 5., 6., in 7. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 73/94, 68/96, 109/01 in 41/04) in 11. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08). Poleg tega je naslovni organ na podlagi 2. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz livarn sive litine, zlitin z železom in jekla (Uradni list RS, št. 34/07) vključil v nabor parametrov tudi tiste snovi, ki izhajajo iz procesov izdelave jeder po croning (shell) in cold box postopku, litju ter izdelavi form z zelenim peskom, ki so navedene v Referenčnem dokumentu o najboljših razpoložljivih tehnikah kovačnic in livarn. Pri izdelavi jeder po croning (shell) in cold box postopku ter pri litju nastajajo aldehidi npr. formaldehid, amoniak, aromati kot so fenol, krezol, benzen, toluen, ksilenol, vodikov cianid, amini in policiklični aromatski ogljikovodiki (benzo (a) piren).

Naslovni organ je na podlagi poročil o meritvah v okviru obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak navedenih v točki III. obrazložitve tega dovoljenja za napravo iz točke 1 izreka tega dovoljenja ugotovil, da se do sedaj na izpustih Z18, Z9, Z32, Z16 in Z24, niso izvajale meritve nekaterih organskih snovi za katere je mejni masni pretok iz Priloge 5 Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08 in 61/09) nizek, in sicer za benzen z mejnim masnim pretokom 50 g/h, ter za benzo(a)piren z mejnim masnim pretokom 2,5 g/h. Naslovni organ je na podlagi emisijskih faktorjev in letne količine porabljenega oplaščenega peska ugotovil, da prihaja do prekoračitve mejnega masnega pretoka za benzen. Emisijski faktorji, ki so bili upoštevani pri izračunu so podani v dokumentu Emission Estimation Technique Manual for Ferrous Foundries, Version 1.2, izdan 3. 9. 2004, pri Australian Government, Department of Environmental and Heritage, v sodelovanju z okoljsko agencijo Združenih držav Amerike (US EPA), in je dosegljiv na internetu <http://www.npi.gov.au/publications/emission-estimation-technique/2ferr.html>. Izračun emisije benzena iz strojev za izdelavo jeder po croning postopku je sledeč. Emisijski faktor izražen v g benzena na kilogram veziva je 6,667. Po tehnični specifikaciji proizvajalca v proizvodnji uporabljenega oplaščenega peska Plastil 17/12 (Termit d.d.) ima le-ta žaro izgube 3,5 – 3,9 %. Odstotek žaro izgube je v glavnem vsebnost veziva v pesku. Upravljaavec naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja je v letu 2007 porabil 945 ton oplaščenega peska. Stroji za izdelavo jeder po croning postopku pa so obratovali ca. 5050 ur. Iz navedenih podatkov izhaja, da je bila povprečna poraba oplaščenega peska 187 kg/h. Upoštevajoč 3,9 % žaro izgube oplaščenega peska izhaja, da je v porabljenem oplaščenem pesku ca.

7,3 kg veziva. Z upoštevanjem emisijskega faktorja sledi, da je obratovanje jedrarskih strojev (izpust Z24) za izdelavo jeder po croning postopku vir emisije 49 g benzena na uro. Glede na informacije iz Referenčnega dokumenta o najboljših razpoložljivih tehnikah kovačnic in livarn so poleg izdelave jeder po croning postopku viri znatnih emisij benzena tudi litje in iztres ulitkov (izpust Z9, Z32 in Z16), za katere v predhodno navedenem modelu ni na voljo emisijskih faktorjev. Na podlagi navedenega je naslovni organ ugotovil, da je vsota emisij benzena iz vseh izpustov industrijskega kompleksa večja od 50 g/h, zato je v točki 2.1.21 in 2.1.22 izreka tega dovoljenja skladno z določbami 11. in 49. člena ter Priloge 5 Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08 in 61/09) določil zahteve v zvezi s kakovostjo zunanjega zraka.

Naslovni organ je na podlagi predloženih podatkov v vlogi ugotovil, da sta nepremična motorja z notranjim izgorevanjem, namenjena samo za pogon rezervnega oziroma zasilnega napajanja elektrike, zaradi česar je na podlagi 2. točke 6. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih plinskih turbin z vhodno toplotno močjo manj kot 50 MW in nepremičnih motorjev z notranjim zgorevanjem (Uradni list RS, št. 34/07 in 81/07) v točki 2.3.14 izreka tega dovoljenja določil obveznost letnega poročanja naslovnemu organu o urah obratovanja nepremičnega motorja.

Naslovni organ je za napravo iz točke 1 izreka tega dovoljenja določil zahteve v zvezi z ocenjevanjem razpršene emisije snovi na podlagi 31. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08 in 61/09) in sicer tako, da se razpršeno emisijo snovi iz naprave oceni z izračunom kot ga določa okoljska agencija Združenih držav Amerike (US EPA) U.S. Environmental Protection Agency v dokumentu AP42, Volume 1, Fifth Edition, Poglavje 12.10, Gray Iron Foundries, dosegljivim na svetovnem spletu <http://www.epa.gov/ttn/chief/ap42/ch12/final/c12s10.pdf> ali njemu enakovrednim drugim dokumentom iz dokumentacije o najboljših razpoložljivih tehnikah.

Naslovni organ je obseg in obveznosti izvajanja obratovalnega monitoringa ter poročanja za emisije snovi v zrak v točki 2.3 izreka tega dovoljenja določil na podlagi 10., 11., 15., 21., 23., 24. in 28. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08) ter 5., 7., 8., 37., 39. in 40. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08 in 61/09) ter 3. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz livarn sive litine, zlitin z železom in jekla (Uradni list RS, št. 34/07).

Naslovni organ je na podlagi Poročil o meritvah in strokovnih ugotovitev za emisije snovi v zrak, ki so navedeni v točki III. obrazložitve tega dovoljenja skladno s 39. členom Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08 in 61/09) določil pogostost izvajanja obratovalnega monitoringa na vsake tri leta oziroma tako, kot je določeno v točki 2.3.4 izreka tega dovoljenja.

Naslovni organ je ob upoštevanju tretjega odstavka 17. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 47/05, 45/07 in 79/09) in 9. člena Uredbe o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz naprave za hlajenje ter naprav za proizvodnjo pare in vroče vode (Uradni list RS, št. 28/00) za napravo iz točke 1 izreka tega dovoljenja določil ukrepe v zvezi z zmanjševanjem emisije snovi in toplote v vode v točkah 3.1.1.1 in 3.1.1.2 izreka tega dovoljenja.

Obveznost v zvezi z ukrepanjem in obveščanjem v primeru okvare, ki povzroči čezmerno obremenjevanje okolja, iz točke 3.1.1.4 izreka tega dovoljenja, je naslovni organ določil na podlagi 20. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 47/05, 45/07 in 79/09).

Obveznosti prilagoditve obratovanja in vzdrževanja obstoječih lovilcev olj standardu SIST EN 858-2 iz točke 3.1.2.3 izreka tega dovoljenja, je naslovni organ določil na podlagi 21. člena Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 45/07 in 79/09).

Nabor parametrov in dopustne vrednosti za izvajanje obratovalnega monitoringa iz točke 3.2.1.2 izreka tega dovoljenja ter čas vzorčenja in pogostost izvajanja obratovalnega monitoringa določenega iz točk 3.3.1 in 3.3.2 izreka tega dovoljenja je naslovni organ določil na podlagi 5., 7., 10. in 11. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih vod ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 74/07).

Naslovni organ osnovne parametre iz točke 3.2.1.2 izreka tega dovoljenja določil v skladu s 5. členom Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih vod ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 74/07). Dodatni parametri so določeni na podlagi 8. člena Uredbe o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz naprave za hlajenje ter naprav za proizvodnjo pare in vroče vode (Uradni list RS, št. 28/00) iz priloge 2 tabela 1. Mejno vrednost parametra neraztopljene snovi je naslovni organ določil v skladu z drugim odstavkom 5. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 47/05, 45/07 in 79/09), na podlagi priloženega mnenja upravljavca javne kanalizacije in komunalne čistilne naprave Vojna vas – Črnomelj Komunale Črnomelj d.o.o.

Naslovni organ je na podlagi preučitve varnostnih listov pripravkov za preprečevanje korozije in rasti alg ugotovil, da v tehnološki proces ne vstopajo niti v njem ne nastajajo snovi, katerih letna emisija pri običajnem obratovanju naprave z oznako 2.4 bi presegale količine, za katere je treba zagotoviti poročanje o letni emisiji snovi izpuščenih v vode in javno kanalizacijo z odvajanjem odpadnih vod v skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 166/2006 o Evropskem registru izpustov in prenosov onesnaževal ter spremembi Direktiv Sveta 91/689/EGS in 96/61/ES (Uradni list RS, št. 77/06) in ki niso vključene v program obratovalnega monitoringa, zato v skladu z drugim odstavkom 7. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih vod ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 74/07) ni določil dodatnih parametrov.

Obveznost ureditve merilnega mesta v točki 3.3.3 izreka tega dovoljenja je naslovni organ določil na podlagi 16. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih vod ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 74/07), obveznost izdelave poročila, poročanja in shranjevanja poročil v točkah 3.3.4 in 3.3.5 izreka tega dovoljenja pa na podlagi 22. in 23. člena tega pravilnika.

Naslovni organ je določil zahteve v zvezi z emisijami hrupa iz točke 4.1 izreka tega dovoljenja na podlagi 4., 7., 8., 9. in 11. člena Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05, 34/08 in 109/09).

Naslovni organ je določil dopustne mejne vrednosti kazalcev hrupa iz točke 4.2 izreka tega dovoljenja na podlagi 5. člena Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05, 34/08 in 109/09), in sicer preglednic 1, 4 in 5 Priloge 1 te uredbe.

Obveznosti v zvezi z izvajanjem obratovalnega monitoringa in poročanjem zaradi emisije hrupa iz točke 4.3 izreka tega dovoljenja je naslovni organ določil na podlagi 8., 9., 13. in 14. člena Pravilnika o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu hrupa za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08).

Zahteve iz točke 5.1 izreka tega dovoljenja v zvezi z elektromagnetnim sevanjem v naravnem in življenjskem okolju je naslovni organ določil na podlagi 13. člena Pravilnika o

prvih meritvah in obratovalnem monitoringu za vire elektromagnetnega sevanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 70/96 in 41/04).

Obratovalnega monitoringa v skladu s 17. členom Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Uradni list RS 70/96 in 41/04) za nizkofrekvenčne vire sevanja na II. območju ter za nizkofrekvenčne vire sevanja na I. območju, katerega nazivna napetost je manjša od 110 kV ni treba zagotavljati.

Pogoje za ravnanje z odpadki iz točke 6.1 izreka tega dovoljenja, ki nastanejo zaradi dejavnosti v napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja je naslovni organ določil na podlagi 5., 10., 11., 13., in 14. člena Uredbe o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 34/08). Zahteve za predelavo odpadkov drugih imetnikov, in sicer za odpadke s klasifikacijskimi številkami 12 01 01-opilki in ostružki železa, 12 01 02-prah in delci železa, 12 01 03-opilki in ostružki barvnih kovin in 19 12 02-železne kovine na kupolnih in indukcijskih lončnih pečeh iz točke 1 izreka tega dovoljenja, ter pogoje predelave je naslovni organ določil na podlagi 5. in 20. člena Uredbe o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 34/08). Upravljavcu se dovoli predelavo odpadkov po postopku in v količini, kot je določeno v točki 6.3.3 izreka tega dovoljenja.

Pogoji za ravnanje z embalažo in odpadno embalažo iz točke 6.2 izreka tega dovoljenja so določeni na podlagi 15. in 26. člena Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06 in 110/07).

Obveznosti poročanja za odpadke iz točke 6.4.1 izreka tega dovoljenja, ki nastanejo zaradi opravljanja dejavnosti v napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja so bile določene na podlagi 15. člena Uredbe o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 34/08), obveznosti poročanja za predelane odpadke iz točke 6.4.2 izreka tega dovoljenja pa so bile določene na podlagi 22. in 23. člena Uredbe o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 34/08).

Ker je upravljevec vključen tudi v skupni sistem ravnanja z odpadno embalažo, skladno s 46. členom Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06 in 110/07), poroča zanj družba za ravnanje z odpadno embalažo.

Ukrepe za čim višjo stopnjo varstva okolja kot celote ter zmanjševanje tveganja ob nesrečah in obvladovanje nenormalnih razmer je naslovni organ določil v točki 8.1 izreka tega dovoljenja na podlagi 19. člena ZVO-1 in v skladu s 28.a členom Uredbe o skladiščenju nevarnih tekočin v nepremičnih posodah (Uradni list RS, št. 104/09 29/10) na podlagi točk 1.4, 1.5.1, 1.5.2, 1.5.3, 1.6 in 1.7 iz 1. člena Pravilnika o tem, kako morajo biti zgrajena in opremljena skladišča ter transportne naprave za nevarne in škodljive snovi (Uradni list SRS, št. 3/79, in RS št.67/02).

Naslovni organ je skladno s četrto točko prvega odstavka 8. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07) v točki 8.2 izreka tega dovoljenja določil tudi zahteve, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja.

Naslovni organ je skladno z določili 3. člena Uredbe o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 166/2006 o Evropskem registru izpustov in prenosov onesnaževal ter spremembi Direktiv Sveta 91/689/EGS in 96/61/ES (Uradni list RS, št. 77/06) v točki 9.1.2 določil zahteve v zvezi s poročanjem v Evropski register izpustov in prenosov onesnaževal.

Naslovni organ je izvedel presojo skladnosti obravnavane naprave z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami v skladu 10. členom Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07)

in pri tem upošteval merila, ki so določena v Prilogi 3 Uredbe pri čemer so bili osnova za presojo uporabe najboljših razpoložljivih tehnik za obratovanje obravnavane naprave naslednji referenčni dokumenti: Referenčni dokument o najboljših razpoložljivih tehnikah za kovačnice in livarne, izdan leta 2005, Referenčni dokument o najboljših razpoložljivih tehnikah v zvezi z emisijami pri skladiščenju, izdan leta 2006, Referenčni dokument o najboljših razpoložljivih tehnikah o splošnih načelih monitoringa, izdan leta 2003 in Referenčni dokument o najboljših razpoložljivih tehnikah na področju industrijskih hladilnih sistemov, izdan leta 2001.

Skladno z drugim odstavkom 10. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07) mora upravljavec pri načrtovanju ali večji spremembi naprave izbrati tehniko za preprečevanje in zmanjševanje emisije snovi, ki je enakovredna najboljši razpoložljivi tehniki in ki zagotavlja, da dopustne vrednosti ne bodo presežene.

Naslovni organ je na podlagi podatkov v vlogi in na podlagi primerljivih razpoložljivih tehnik ugotovil, da stranka z obratovanjem naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja lahko dosega enakovredne okoljske vplive, izražene z emisijskimi vrednostmi, s porabo naravnih virov in energije ali z drugimi ustreznimi parametri, kot se dosegajo z uporabo najboljših dosegljivih tehnik, navedenih v referenčnih dokumentih, ki so citirani v točki IV obrazložitve tega dovoljenja.

Naslovni organ je na podlagi v točki III obrazložitve tega dovoljenja ugotovljenega dejanskega stanja in dokazov na katere je oprto, ugotovil, da upravljavec zagotavlja: preprečevanje onesnaževanja okolja večjega obsega, preprečevanje nastajanja odpadkov skladno s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki, učinkovito rabo energije, preprečevanje nesreč in omejevanje njihovih posledic.

Navedeno pomeni, da so pogoji za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja izpolnjeni, zato je naslovni organ upravljavcu na podlagi 1. odstavka 72. člena ZVO-1 izdal okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje obstoječe naprave za **taljenje in litje sive in nodularne litine** s proizvodno zmogljivostjo taljenja 300 ton na dan, na kraju Ulica heroja Starihe 17, 8340 Črnomelj. Hkrati je bilo treba stranki določiti pogoje v smislu izpolnjevanja določil zakonodaje varstva okolja. V dovoljenju so skladno z 8. členom Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07), ki določa podrobnejšo vsebino okoljevarstvenega dovoljenja, in na podlagi pravnih podlag, ki so navedene v točki V obrazložitve tega dovoljenja, določene zahteve v zvezi z emisijami snovi v zrak in dopustne vrednosti emisij snovi v zrak, zahteve v zvezi z emisijami snovi in toplote v vode in dopustne vrednosti emisij snovi in toplote v vode, zahteve v zvezi z emisijami hrupa v naravno in življenjsko okolje in dopustne vrednosti kazalcev hrupa, zahteve v zvezi z elektromagnetnim sevanjem v naravnem in življenjskem okolju, okoljevarstvene zahteve za ravnanje z odpadki, in sicer tako za ravnanje z odpadki, ki nastanejo zaradi opravljanja dejavnosti kakor tudi za predelavo odpadkov ter ravnanje z embalažo in odpadno embalažo. Z dovoljenjem je določena tudi obveznost upravljavca z zvezi z izvajanjem obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak, emisij snovi in toplote v vode, emisij hrupa v naravno in življenjsko okolje in obveznost poročanja za odpadke, ki nastajajo zaradi opravljanja dejavnosti. Naslovni organ je določil tudi zahteve za učinkovito rabo vode in energije in ukrepe za čim višjo stopnjo varstva okolja kot celote ter zmanjšanje tveganja ob nesrečah in obvladovanje nenormalnih razmer, in sicer je določil posebne zahteve, ki se nanašajo na skladiščenje, ravnanje in prenos snovi in zahteve, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprav. Prav tako so v okoljevarstvenem dovoljenju določeni posebni pogoji, ki se nanašajo na spremljanje porabe energije, vode, osnovnih in pomožnih materialov, emisij snovi v zrak in vodo ter nastanek odpadkov, na dolžnost poročanja o izpustih in prenosih onesnaževal.

V. Čas veljavnosti dovoljenja

Okoljevarstveno dovoljenje se skladno s tretjim odstavkom 69. člena ZVO-1 izdaja za obdobje desetih let. Skladno s četrtem odstavkom 14. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07), začne čas veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja, ki je izdano upravljavcem obstoječih naprav, teči z dnem njegove dokončnosti.

Skladno s četrtem odstavkom 69. člena ZVO-1 se okoljevarstveno dovoljenje lahko podaljša, če naprava ob izteku njegove veljavnosti izpolnjuje pogoje, pod katerimi se okoljevarstveno dovoljenje podeljuje. Upravljavec mora zahtevati podaljšanje okoljevarstvenega dovoljenja najkasneje šest mesecev pred iztekom njegove veljavnosti.

Skladno z 79. členom ZVO-1 preneha okoljevarstveno dovoljenje veljati s pretekom časa, za katerega je bilo podeljeno, z odvzemom ali s prenehanjem naprave ali upravljavca.

Skladno s petim odstavkom 172. člena ZVO-1 v postopku za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja upravljavcu obstoječih naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, pritožba stranskega udeleženca ne zadrži izvršitve.

VI. Dolžnost obveščanja o spremembah in sprememba okoljevarstvenega dovoljenja

Vsako nameravano spremembo v obratovanju naprave, povezano z delovanjem ali razširitvijo naprave, ki lahko vpliva na okolje, mora upravljavec skladno s 77. členom ZVO-1 pisno prijaviti naslovnemu organu, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki. Skladno z 11. točko prvega odstavka 8. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07), mora upravljavec v primeru spremembe upravljavca, najkasneje v 15 dneh obvestiti naslovni organ o novem upravljavcu. Upravljavec mora naslovni organ na podlagi 81. člena ZVO-1 pisno obvestiti o nameri dokončnega prenehanja obratovanja naprave, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki. Upravljavec, v primeru stečaja upravljavca pa stečajni upravitelj, mora Agencijo RS za okolje pisno obvestiti o izpolnjevanju zahtev iz okoljevarstvenega dovoljenja, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprave, če je uveden postopek likvidacije upravljavca ali začet stečajni postopek, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki. Obvestilo mora vsebovati tudi navedbe in dokazila o izpolnjenosti zahtev iz okoljevarstvenega dovoljenja, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprave.

Skladno z določbami 78. člena ZVO-1 naslovni organ okoljevarstveno dovoljenje pred iztekom njegove veljavnosti spremeni po uradni dolžnosti, če: je zaradi čezmerne onesnaženosti okolja na območju, na katerem obratuje naprava, treba spremeniti v veljavnem dovoljenju določene mejne vrednosti emisij v vode, zrak ali tla ali dodatno določiti dopustne vrednosti emisij drugih onesnaževalcev; spremembe najboljših razpoložljivih tehnik omogočajo pomembno zmanjšanje emisije iz naprave ob razumno višjih stroških; obratovalna varnost procesa ali dejavnosti zahteva uporabo drugih tehnik ali to zahtevajo spremembe predpisov na področju varstva okolja, ki se nanašajo na obratovanje naprave. O nameri spremembe dovoljenja po uradni dolžnosti mora naslovni organ upravljavca pisno obvesti najmanj tri mesece pred izdajo odločbe o spremembi dovoljenja. Naslovni organ v odločbi o spremembi dovoljenja določi tudi rok, v katerem mora upravljavec uskladiti obratovanje naprave z novimi zahtevami. Naslovni organ pošlje spremenjeno okoljevarstveno dovoljenje tudi pristojni inšpekciji.

VII. Sodelovanje javnosti

Skladno s 14. členom Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 71/07), se za obstoječe naprave v postopku za pridobitev prvega okoljevarstvenega dovoljenja sodelovanje javnosti zagotovi z izdajo obvestila o izdanem okoljevarstvenem dovoljenju. Objava mora vsebovati zlasti vsebino odločitve in glavne razloge za odločitev o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja. Skladno z določbo 78a. člena v povezavi s 65. členom ZVO-1 mora organ v 30 dneh po vročitvi dovoljenja strankam z objavo na krajevno običajen način in na svetovnem spletu obvesti javnost o sprejeti odločitvi.

VIII. Stroški postopka

Skladno s prvim odstavkom 113. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08 in 8/10, v nadaljevanju: ZUP) gredo stroški, ki nastanejo organu ali stranki med postopkom ali zaradi postopka (oglas, strokovno pomoč, itd.), v breme tistega, na katerega zahtevo se je postopek začel. V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi z 118. členom ZUP je bilo treba v izreku tega dovoljenja odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo o njih odločeno, kot izhaja iz točke 13.1 izreka tega dovoljenja.

Upravna taksa po tarifnih številkah 1 in 3 taksne tarife zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 42/07-ZUT-UPB3 in 126/07) znaša 17,73 EUR, je bila plačana z upravnimi kolki RS in uničena na vlogi.

Pouk o pravnem sredstvu:

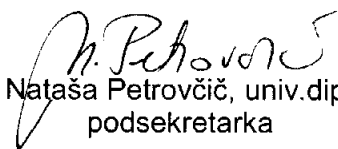
Zoper to odločbo je dovoljena pritožba na Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, Ljubljana v roku 15 dni od dneva vročitve te odločbe. Pritožba se vložijo pisno ali poda ustno na zapisnik pri Ministrstvu za okolje in prostor, Agenciji RS za okolje, Vojkova cesta 1b, 1102 Ljubljana. Za pritožbo se plača upravna taksa v višini 14,18 EUR. Upravno takso se plača v gotovini oziroma z elektronskim denarjem ali drugim veljavnim plačilnim instrumentom in o plačilu predloži ustrezno potrdilo.

V kolikor se plača upravna taksa na podračun MOP-Agencija RS za okolje, se znesek upravne takse - državne (namen plačila) nakaže na račun št. 0110 0100 0315 637, referenca: 11 25232-7111002-35407010.

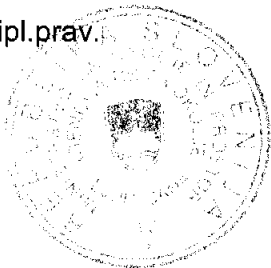
Postopek vodila:

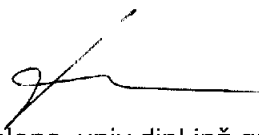

Tone Kvasič, univ.dipl.inž.el.
sekretar

Nataša Petrovčič, univ.dipl.prav.
podsekretarka

Tanja Dolenc, univ.dipl.inž.grad.
Direktorica Urada za varstvo okolja in narave

Priloge:

- Obrazec 1: Podatki o tehnološkem procesu taljenja;
- Obrazec 2: Podatki o tehnološkem procesu jedram po croning in cold box postopku;
- Obrazec 3: Podatki o tehnološkem procesu litja;
- Obrazec 4: Podatki o tehnološkem procesu čiščenja

Vročiti:

- LIVAR, Proizvodnja in obdelava ulitkov, d.d., Ljubljanska cesta 43, 1295 Ivančna Gorica (osebno)

Poslati po 4. odstavku 72. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-odl. US, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08 in 108/09):

- Občina Črnomelj, Trg svobode 3, 8340 Črnomelj;
- Ministrstvo za okolje in prostor, Inšpektorat RS za okolje in prostor, Inšpekcija za okolje, Dunajska 47, 1000 Ljubljana (po elektronski pošti: irsop.urad-lj@gov.si).

Obrazec 1: Podatki o tehnološkem procesu taljenja

Polurno povprečje ali številka odvzetega vzorca	Faza obratovanja peči (npr. zalaganje, taljenje, legiranje, litje)	Tip taline (po standardu...)	Teža založbe peči [kg]
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			

Obrazec 2: Podatki o tehnološkem procesu jedram po croning in cold box postopku

Polurno povprečje ali št. odvzetega vzorca	Št. delujočih jedrarskih strojev	Tip jeder v izdelavi	Teža jedra [kg]	Število izdelanih jeder	Skupna teža izdelanih jeder [kg]
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					

Obrazec 3: Podatki o tehnološkem procesu litja

Polurno povprečje ali št. odvzetega vzorca	Tip in teža jedra	Število jeder	Teža ulitka [kg]	Število odlitih ulitkov
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				

Obrazec 4: Podatki o tehnološkem procesu čiščenja ulitkov

Polurno povprečje ali št. odvzetega vzorca	Št. delujočih peskalnih strojev	Število šaržiranj	Delovanje bobna DISA [da/ne]	Tip in teža ulitka [kg]	Skupna teža ulitkov v šarži [kg]
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					

